

4 / 2014 ZPRAVODAJ ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

univerzita

Ohlédnutí
za Karlem Kudrnou
a Jiřím Petrem

Medaile Josefa Hlávky
míří na ČZU

Osobnosti debatují
na Fóru ČZU

Jsme živá univerzita

WWW.CZU.CZ

Výlov Jevanského rybníka

Od brzkých ranních hodin posledního říjnového dne byl u hráze Jevanského rybníka čilý ruch. Začínal každoroční výlov. S postupujícím časem se na rybáře a další pracovníky Školního lesního podniku ČZU přišli podívat místní obyvatelé, turisté a také zástupci vedení ČZU. Rybáři během dopoledne vylovili na 160 tun ryb, především kaprovitých, ale i štik, candátů a dalších druhů. 🌿

Vážené kolegyně a vážení kolegové,
milé studentky, milí studenti a všichni čtenáři,

v minulých dnech jsme si spolu s dalšími pražskými vysokými školami a mnohými spoluobčany připomínali události spojené se 17. listopadem. Ať už si připomeneme rok devětatřicátý, devětašedesátý či devětaosmdesátý, vždy se nám vybaví protesty proti bezpráví iniciované vysokoškolskými studenty. V letošním roce jsem se opět osobně zúčastnil slavnostního programu, letos zejména u Hlávkovy koleje a v Žitné ulici. Bylo milé slyšet slova díky na adresu studentů, kteří riskovali svoji kariéru, ba i svobodu, zdraví a své životy, aby upozornili na více či méně zřetelné pošlapávání svobody, právního státu, demokracie. Vždyť univerzitní prostředí je mi důvěrně blízké a naši studenti jsou takřka mojí rodinou.

Za posledních pětadvacet let prodělala naše univerzita bouřlivý rozvoj, nemyslitelný bez svobodného uplatňování tvůrčího a iniciativního přístupu pedagogů, ostatních zaměstnanců i studentů. Podobně překotný rozvoj prožila celá společnost. Není divu, že se dnes mnozí ohlížejí, přehodnocují a kritizují nedostatky uplynulých let. Přesto se většina z nás jistě shodne na tom, že máme za sebou čtvrtstoletí nebývalého blahobytu. Čtvrtstoletí blahobytu, který není ani samozřejmý, ani nemusí trvat navždy. Jsem přesvědčen, že je důsledkem odpovědného využívání svobody v prostředí, které přes všechny nedostatky respektuje vládu práva. Je přirozenou úlohou škol, aby ve studentech probouzeli nejen odborné zájmy, ale také porozumění pro tyto „všelidské hodnoty“, zmiňované v ustavujících dokumentech naší univerzity. V tom spočívá i dnes tak často zmiňovaná tzv. třetí role univerzit.

Všechny velké vědecké otázky, ať už se týkají zdravé výživy, životního prostředí nebo třeba předcházení hospodářským krizím či kolapsu důchodového zabezpečení mají svůj společenský rozměr. Sociální pokrok je možný, ale málokdy jej přináší revoluční změny. Nelze ho totiž dosáhnout bez výchovné práce, bez přípravy lidských myslí.

Přál bych si, aby tyto myšlenky nebyly jen předmětem svátečních úvah, ale naší běžné práce, přístupu k práci, ke studiu. Protože právě tento přístup činí naše úsilí věrohodným, a chcete-li dlouhodobě udržitelným. Proto mimo jiné pořádáme Life Sciences Film Festival, proto zveme pravidelně v rámci Fóra ČZU k diskusi osobnosti z nejrůznějších oblastí života společnosti, proto se ČZU angažuje v dalších aktivitách, o nichž se můžete dočíst v tomto čísle.

S přáním klidného a radostného prožití svátků vánočních a úspěšného vykročení do nového roku

prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c.
rektor

Obsah

5 INFOGRAFIKA

Studenti doktorských studijních programů 5

6 LIDÉ

Jiří Petr: otevřel univerzitu Evropě 6

Karel Kudrna: vybudoval univerzitní areál 7

Josef Stehlík: Farmaření je dnes prestižní značka 8

Hynek Burda: Magnetické pole ovlivňuje i nás 10

Martin Sedláček: Úspěšné dítě studentského nerozumu 12

Slavnostní zasedání vědecké rady 14

16 VĚDA, VÝZKUM A PROJEKTY

Ve znamení spolupráce tří univerzit se zemědělskou praxí 16

Unikátní nástroj plánování obnovitelných zdrojů 18

Ocenění projektů s největším finančním přínosem 19

Postdocci ČZU působí i v zahraničí 20

Bioekonomika v centru pozornosti programu Horizont 2020 22

23 STUDIUM

Modernizace výuky udržitelného hospodaření s vodou a půdou 23

Ceny Josefa Hlávky 24

Dvanáct měsíců spolupráce s NTK 26

Ministr školství Marcel Chládek ocenil úsilí vědců z ČZU 27

Kultura – Město – Trvání 28

30 ZAHRANIČÍ

Projekty ČZU v jižní Etiopii 30

Plavba po Baltském moři aneb SAIL 2014 32

Euroleague for Life Sciences: výborní mezi výbornými 34

Rektoři diskutovali o digitální kultuře 35

36 AKTUALITY

IVP se podílí na zvyšování pedagogických kompetencí vně univerzity 36

Farmaření je dnes prestižní značka

str. 8

Kultura – Město – Trvání

str.28

Plavba po Baltském moři

str. 32

Euroleague for Life Science...

34

Osobnosti diskutují...

str. 37

Čtvrtý ročník Life Sciences Film Festivalu 2014

str. 38

Osobnosti debatují se studenty i veřejností 37

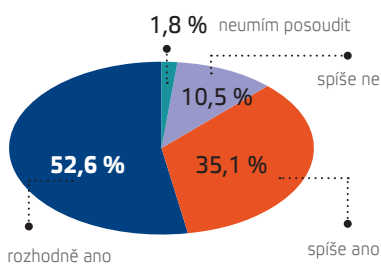
Čtvrtý ročník Life Sciences Film Festivalu 38

Na ČZU odstartoval podnikatelský inkubátor Point One 41

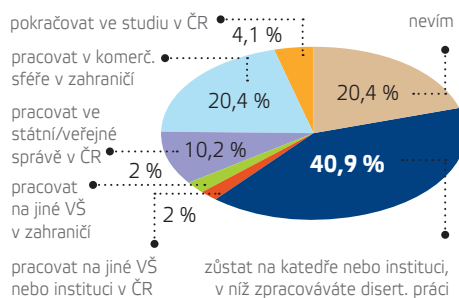
Studenti doktorských studijních programů na ČZU

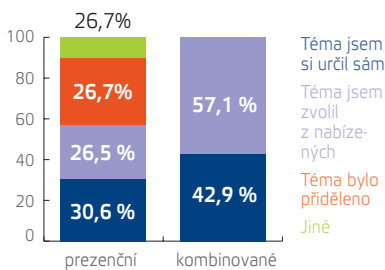
Individuální přístup školitele k doktorandům

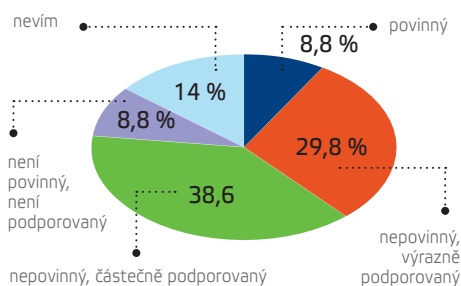
Plány po dokončení studia

Výběr tématu disertační práce podle formy studia

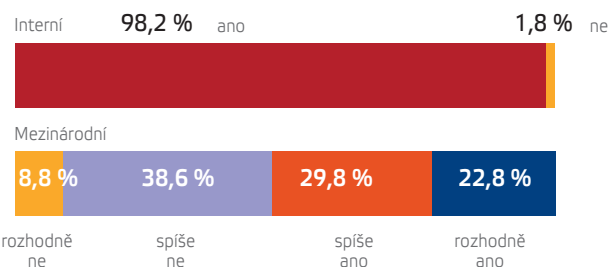
Podpora pobytu v zahraničí nad 1 měsíc

Na ČZU studuje v DSP přes 750 studentek a studentů, část z nich se zapojila do názorového šetření DOKTORANDI, realizovaného v rámci projektu KREDO, z kterého vybíráme některé zajímavé výsledky.

Studenti ČZU nejčastěji studují doktorské studium kvůli zájmu o studium a akademickou kariéru. Významný je též podíl těch, kteří studují kvůli zvýšení své kvalifikace, osobnímu rozvoji a prestiži. Téma disertační práce si studenti nejčastěji vybírali sami ze seznamu nabízených témat. Ve srovnání s jinými školami doktorandi z ČZU mají snazší přístup k interním grantům, do externích a mezinárodních projektů se zapojují v míře odpovídající průměru dotázaných škol. Tři ze čtyř studentů ČZU vidí optimisticky následné uplatnění na trhu práce.

Možnost zapojit se do mezinárodních a interních grantů

Děkujeme vám za vaši Otevřel univerzitu Evropě

V minulých dnech jsme se rozloučili s prof. Ing. Jiřím Petrem, DrSc., dr. h. c., prvním rektorem po roce 1989, který nasměroval transformaci naší školy, aby se stala moderní mezinárodní univerzitou.

Profesor Jiří Petr svoji odbornou kariéru spojil s Vysokou školou zemědělskou a posléze s Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Měl rád naši univerzitu a po celý život šířil její dobrou pověst. Bez nadsázky můžeme říci, že bez profesora Jiřího Petra by Česká zemědělská univerzita nebyla taková, jak ji dnes známe a na niž jsme hrdi.

Profesor Jiří Petr se narodil 13. května 1931 v Hradci Králové, vyrůstal v zemědělském prostředí v rodině mlynáře. Reálné gymnázium absolvoval v Broumově, kde maturoval v roce 1949. V témže roce byl přijat na Fakultu zemědělského a lesního inženýrství, ze vzniklých studijních oborů si vybral obor fytochemický, který ukončil státní zkouškou s vyznamenáním v roce 1953. Ještě v době studií, ve 4. ročníku, byl přijat na katedru rostlinné výroby jako asistent na nově založené Vysoké škole zemědělské v Praze. Byl jedním z prvních doktorandů v oboru speciální rostlinné produkce.

Přehled vědecké a odborné práce a široký kontakt se zemědělskou praxí se příznivě promítal i do jeho pedagogické práce.

Propracoval využívání metod mikrofenologie ke sledování organogeneze vzrostného vrcholu jako indikátoru rychlosti vývoje obilnin. V této oblasti se také v roce 1965 habilitoval.

Z dalších významných odborných aktivit je třeba připomenout období, kdy se věnoval vlivu počasí na intenzitu rostlinné produkce, která je velmi zranitelná výkyvy počasí. Reagoval na zájem praxe o vlivy počasí na rostlinnou produkci, na její kvalitu, a proto připravil publikaci *Počasí a výnosy*. Kni-

ha získala cenu Literárního fondu i SZN a byla přeložena do ruštiny a angličtiny. Další velmi významnou publikací byla *Tvorba výnosu hlavních polních plodin*, která se setkala s velkým ohlasem a získala cenu nakladatelství „Za významný ediční počin“. Tvorba výnosu byla přeložena do čtyř jazyků. Studiu tvorby výnosu, zejména tvorby hospodářského výnosu, se věnoval i na přelomu století zejména výzkumem dalších obilních druhů nebo nových odrůd v rámci sledovaných druhů.

Profesorský dekret mu byl předán v Karolinu 17. listopadu 1989.

Zemědělství a ekologie

Práce profesora Petra měla vhodné proporce vědeckého i praktického zaměření. Svědčí o tom velmi četné kontakty se zemědělskou praxí na přednáškách a „polních kázáních“.

Ke konci osmdesátých let se prof. Petr začíná více zabývat vlivem intenzivního zemědělství na životní prostředí a kvalitu rostlinné produkce. Zájem o problematiku alternativního, posléze ekologického zemědělství vyvrcholil přípravou publikace *Ekologické zemědělství* a jejím vydáním za podpory švédské vlády. Profesor Petr se v této oblasti zapojil do řešení řady projektů zaměřených na mlynářskou a pekařskou jakost obilovin, zejména na srovnávání kvality z různých pěstitelských systémů včetně ekologických, na využívání netradičních obilnin v ekologickém zemědělství, hledání cest k trvalé udržitelnosti hospodaření s půdou atd. Významně se také podílel na prosazení a zavedení předmětu a posléze i celého oboru Ekologické zemědělství na FAPPZ ČZU v Praze.

Transformace univerzity

V období revolučních změn byl prof. Petr na jaře roku 1990 zvolen rektorem Vysoké školy

prof. Ing. Jiří Petr, DrSc., dr. h. c.
(1931–2014)

zemědělské v Praze. Zahájil její transformaci v moderní mezinárodní univerzitu, navázal širokou spoluprací s řadou renomovaných vzdělávacích a výzkumných pracovišť nejen z Evropy. Vybudoval základy pro dynamicky se rozvíjející univerzitu postavenou na principu demokratického přístupu k výzkumu a vzdělávání. Nemale úsilí věnoval obnovení činnosti Lesnické fakulty na ČZU v Praze.

Přehled vědecké a odborné práce a široký kontakt se zemědělskou praxí se příznivě promítal i do jeho pedagogické práce. Jeho přednášky studenti velmi oceňovali právě pro zevrubné teoretické vysvětlení pěstitelských opatření a pro odmítání receptářství ve výuce rostlinné produkce.

prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c.
rektor

práci pro univerzitu

Vybudoval univerzitní areál

Poslední říjnový den nás ve věku 90 let opustil prof. Ing. Karel Kudrna, DrSc., akademik Československé akademie věd, výrazná osobnost zemědělského výzkumu a vzdělávání a iniciátor výstavby areálu v Suchdole.

Jeho originální přístupy ke studiu struktury a funkcí zemědělských systémů vybočovaly z tehdejšího běžného rámce a nějakým způsobem oslovily snad každého absolventa Agronomické fakulty, který měl možnost se s akademikem Kudrnou či jeho pracemi setkat. Přispěl k chápání zemědělských soustav jako významného prvku zasahujícího do dějů v krajinném prostoru a zdůrazňoval provázanost jejich činnosti s hydrologickými, geochemickými a transformačními ději probíhajícími v biosféře. Na mnoha jeho myšlenkách a težích stává i současná moderní agroekologie, designing a management zemědělských systémů.

Narodil se v roce 1924 v rodině malorolníka a koláře v Sudoměřicích v jižních Čechách a od svých rodičů získal vlastnosti, které jsou příznačné pro celý jeho další život, jako skromnost, pracovitost a přístnost vůči sobě samému. Po středoškolských studiích zahájil studium na Fakultě zemědělského a lesního inženýrství ČVUT v Praze, kterou ukončil v r. 1950. V r. 1955 dosáhl jako první v tehdejší Československu vědecké hodnosti kandidáta zemědělsko-lesnických věd. V roce 1954 se stal vedoucím katedry obecného zemědělství a zároveň proděkanem Agronomické fakulty tehdejší čerstvě založené Vysoké školy zemědělské. O pět let později se habilitoval a stal se děkanem této fakulty.

V roce 1960 byl ustanoven rektorem Vysoké školy zemědělské a tuto funkci zastával až do roku 1966. Během jeho funkčního období se mu podařilo prosadit výstavbu nového kampusu univerzity na „zelené louce“ v Suchdole a svými organizačními schopnostmi a styky se zasloužil o jeho rychlé uvedení do života. I díky jeho úsilí se dnes ČZU může pyšnit tímto koncepčně, architektonicky i esteticky unikátním areálem. Velkorysost tehdejšího pojetí umožňuje průběžnou modernizaci a stavební rozvoj areálu, jejichž rozsah nemá od založení obdoby.

V roce 1966 obhájil tehdejší „velký doktorát“ (DrSc.) a byl jmenován řádným profesorem. V roce 1971 se jako historicky první zástupce oborů zemědělských věd stal členem korespondentem Československé akademie věd (ČSAV), v r. 1975 získal tehdejší nejvyšší vědeckou hodnost „akademik“ a stal se i členem předsednictva ČSAV. Současně v letech 1972–1975 zastával funkci náměstka ministra školství.

Systemový přístup

Odborně pracoval na nových koncepcích a se svými spolupracovníky vybudoval silnou katedru zemědělských soustav s mnoha technicky na úrovni vybavenými pracovišti, zavedl také nový předmět Zemědělské soustavy a v zemědělském vzdělávání i výzkumu neúnavně prosazoval systémový přístup.

O nadčasovosti jeho uvažování svědčí i fakt, že předměty s názvem Zemědělské systémy a Agricultural systems jsou v současné době opět vyučovány na našich fakultách. Byl i dlouholetým předsedou Česko-

V roce 1955 dosáhl jako první v tehdejší Československu vědecké hodnosti kandidáta zemědělsko-lesnických věd.

slovenské akademie zemědělské. Byl rovněž předsedou rady stěžejního směru, která stanovovala priority zemědělského výzkumu a koordinovala jej. Přestože zastával vysoké funkce, nepotrpěl si na okázalost a ani nezneužíval svého postavení k neoprávněnému osobnímu prospěchu. Snažil se vždy výsledky své práce a vědecký přístup uplatňovat při svém působení ve veřejných funkcích

prof. Ing. Karel Kudrna, DrSc.
(1924–2014)

a ovlivňovat rozhodování politiků. Jeho pedagogickým působením prošly tisíce zemědělských inženýrů, mnoho vědeckých aspirantů, desítky habilitantů a doktorů věd.

Nesmírně bohatá je jeho publikační činnost. Vedle mnoha původních vědeckých prací připomeňme alespoň jeho nejznámější knižní monografie: vysokoškolské učebnice *Zemědělské soustavy* a *Využití melioračních soustav* a knihu *Biosféra a lidstvo*, které byly oceněny Literárním fondem a cenami nakladatelství Academia.

Materiální i duchovní dědictví, které akademik Kudrna zanechal, je velké a jeho zůstavitel bude navždy zapsán v historii univerzity a myslích jeho studentů a spolupracovníků.

prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c.
rektor

Farmaření je dnes prestižní značka

O rodinném hospodaření a jeho perspektivách hovoříme s absolventem ČZU a předsedou Asociace soukromého zemědělství Ing. Josefem Stehlíkem.

Pocházíte z tradičního rodu sedláků a hospodářů?

Dalo by se to tak říci. Naše hospodářství má bohatou historii a podle dochovaných záznamů v gruntovních knihách je již od roku 1630 spjato s rodinou Stehlíkových. Tehdy se v záznamech objevuje Šimon Stehlík. Po přeslici se historie usedlosti datuje dokonce až do roku 1590.

A jednoho dne jste se i vy sám rozhodl pokračovat v této tradici. Bylo to snadné rozhodnutí?

Asi jsem to měl už v genech. Vystudoval jsem střední zemědělskou školu a pak Vysokou školu zemědělskou v Praze. Těsně před revolucí se mi podařilo dostat se za železnou ope-

nu a viděl jsem, jak hospodaří rodinné farmy v Rakousku a Německu. Silně mě to ovlivnilo. Nadchl jsem se pro rodinné farmaření.

Po roce 1990 jste mohl tento svůj sen realizovat...

Jakmile vstoupily v platnost restituční zákony, domluvili jsme se s družstvem na podílu a také na spolupráci s dalšími restituenty a začali jsme hospodařit. Bylo mi sedmadvacet, do mnohých věcí jsem se vrhnul snáz, než bych asi postupoval dnes.

Odvaha vám nechyběla, co vám naopak v začátcích scházelo?

Začínali jsme s tím, co jsme získali v restitučních. S družstvem jsme našli shodu na vypo-

řádání a pak jsme využili takzvané Kubátovy dotace na pořízení několika nových strojů. Prakticky jsme začínali bez vstupního kapitálu a krůček po krůčku se nám dařilo hospodářství obnovovat a rozvíjet. Dlouho jsme žili takřkajíc z roku na rok. Devadesátá léta nebyla jednoduchá. Odbyt byl nepředvídatelný, zpracovatelské podniky krachovaly a mezitím jsme se sami museli učit podnikat. Ještě že administrativa tehdy nebyla tak náročná!

Jak se farmaření daří dnes?

České zemědělství se vstupem do Evropské unie dostalo velkou finanční injekcí jak v podobě přímých plateb, tak v podobě investičních programů. Podívejte se, kolik věcí je dnes na venkově opravených či nově postavených.

Sedlák je správce. Velmi dobře si uvědomuje, že statek převzal po předcích, a dělá všechno pro to, aby si dobře vychoval nástupce.

Pokud bude pokračovat současný trend, nemůžeme si stěžovat. Stačí se podívat na statistiku poptávky po hlavních komoditách...

A jak se daří konkrétně vaší farmě?

Obdobně. Nemůžeme si stěžovat na špatné ceny ani na špatný odbyt. Vedle obilnin a chovu mléčného skotu se věnujeme ještě doplňkové činnosti. Máme paletizační linku a na ni navazující provoz deseti kotelen na spalování biomasy. V tom vidím také potenciál.

Mluvíte v množném čísle. Kolik lidí vlastně na farmě pracuje a jak je velká?

Obhospodařujeme 290 hektarů zemědělské půdy. Více než polovinu tvoří orná půda. Máme okolo padesátky dojníc. Teď chceme chov ještě rozšířit o dvacítku kusů masného plemene. Pochopitelně bychom to nezvládli pouze v rámci rodiny, takže máme tři stále zaměstnance.

Přestože vidíte hospodaření optimisticky, opakovaně v rozhovorech voláte po podpoře malých farmářů. Řekl jste například: „Pro český venkov je důležitější

vytvořit více menších projektů v ceně několika milionů než realizovat jeden megalomanský projekt za desítky milionů.“ Proč?

Určitá míra protekcionismu zaměřená na menší farmy je potřebná. Přitom musím říci, že mám na mysli farmy s 50 až 70 hektary obdělávané půdy. Má to význam z hlediska venkova, krajiny i z hlediska sociálního. Je evidentně přínosné, když konkrétní hospodář v daném místě obdělával své pozemky. A nic na tom nemění, že malí farmáři v Česku budou vždycky obdělávat větší plochy než zemědělci v Německu. Stát by měl podporovat líheň lidí, kteří mají zájem o zemědělské podnikání. Mimochodem, jsou lidé, kteří se v určitém věku rozhodnou opustit své dosavadní povolání a chtějí se pustit do sedlačení. Měli by mít šanci, mohou na toto podnikání přinést nové cenné pohledy.

Proč jsou podle vás tak důležité právě rodinné farmy?

Předně jsou vždy spjaté s konkrétním místem, s konkrétní vesnicí. Dotace, které taková farma dostane, budou spotřebovány v daném místě. Zde bude k dispozici nová technika, podobně jako obnovené budovy, vysázená alej... A je to výhodné pro stát i ze sociálního hlediska. Takový člověk se stará sám o sebe. Nečeká, až ho někdo zaměstná nebo až mu úřad práce pošle dávky.

Neznamená to jistě, že se nenajdou hospodáři, kterým to nepůjde. Tak už to chodí. Ale statistiky hovoří jasně: V roce 2004 fyzické osoby obhospodařovaly řádově 27 procent zemědělské půdy. V roce 2013 to již bylo 31 procent zemědělské půdy, a co je důležité, některé fyzické osoby v této době založily v rámci rodiny s.r.o., a fungují tedy ještě další početné farmy rodinného charakteru.

To je myslím po pětadvaceti letech od okamžiku, kdy hospodáři zase můžou soukromě hospodařit, slušný úspěch...

Je to úspěch, v jaký jsme ani nedoufali.

Jak jste myslel to, že sedláci pozitivně ovlivňují krajinu?

Když se řeší problémy spojené s erozí půdy, s ochranou spodních vod a vody jako takové v krajině nebo třeba s diverzifikací krajiny kvů-

li zvěři, větší porozumění tradičně projevují rodinné statky. V pořadu Nedej se vystoupil jeden profesor z Mendelovy univerzity v Brně, který přímo řekl, že když chce uvést v život nějaké protierozní opatření, obrátí se nejprve na sedláky, protože s nimi se domluví během několika minut. Je to dané tím, že v jedné osobě vystupuje ten, kdo rozhoduje a financuje, a také ten, kdo rozhodnutí uplatňuje prakticky. Děláte operativu i koncepci.

Letošní Rok rodinných farem, vyhlášený OSN, připomíná, že celosvětově nejrozšířenější formou zemědělského podnikání jsou rodinná hospodářství.

S tím souvisí ještě jedna věc: sedlák je správce, velmi dobře si uvědomuje, že statek převzal po předcích, a dělá všechno pro to, aby si dobře vychoval nástupce. Jsme vlastníci jen dobu určitou... (smích) Když se dostanete ke starým záznamům, vyčtete z nich, jaký měli naši předkové vztah k minulým generacím a s jakým přesahem se uměli dívat dopředu. To bylo též akcentováno během letošního Roku rodinných farem.

Vidí mladá generace podnikání v zemědělství podobně pozitivně jako vy?

Je pravda, že v zemích, kde je velký počet rodinných farem, dochází k určité koncentraci obhospodařované plochy a úbytku těchto statků. My jsme tak trochu na druhém pólu.

Přirození i u nás dochází ke generační výměně. Ta probíhá snáze tam, kde se daří a statek se rozvíjí. Vždycky se lépe pokračuje tam, kde je vidět perspektiva. Platí také, jak jsem řekl, že sedlačina začne být pro někoho zajímavá až od určitého věku. Řada lidí okolo padesátky už nechce žít ve stresu, jsou finančně zajištěni a chtějí se vrátit na chalupu a zkusit určitou zemědělskou činnost. Berou to jako přirozené pokračování dosavadní kariéry.

Vidím budoucnost rodinného hospodaření pozitivně. Farmaření je dnes prestižní značka.

Ing. Josef Stehlík (*1964) vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Praze, v roce 1988 nastoupil do jednotného zemědělského družstva a od roku 1992 se svou rodinou hospodaří na statku v obci Chodouň na Berounsku. Do roku 2013 působil na postu poradce několika ministrů zemědělství, v současné době je předsedou Asociace soukromého zemědělství a také Antibyrokratické komise ministerstva zemědělství.

Magnetické pole

ovlivňuje i nás

„Považuji se za anatoma stejně jako etologa, ekologa, systematika, evolučního biologa,“ říká o sobě prof. Hynek Burda, výrazný a oblíbený pedagog a uznávaný biolog, který je znám i díky mnohaletému výzkumu magnetorecepce.

V roce 2004 jste byl zvolen nejlepším vysokoškolským učitelem na Univerzitě Duisburg-Essen, která patří k deseti největším v Německu. Co to pro vás znamená?

Pochopitelně jsem byl poctěn a potěšen. Úplně překvapen jsem nebyl. Už v době svého působení jako docent v Anatomickém ústavu Lékařské fakulty Univerzity ve Frankfurtu nad Mohanem (1989–1994) jsem byl jednou vyhodnocen jako nejlepší vysokoškolský učitel anatomie, a jednou dokonce jako třetí nejlepší na lékařské fakultě. Potom několikrát jako nejlepší učitel fakulty biologie v Essenu. Dnes se tam hodnocení učitelů na úrovni fakulty už neprovádí. Bylo to určitě významné a zadostiučnění ve smyslu uspokojení z dosažených výsledků, zvláště proto, že němčina není můj mateřský jazyk.

Jak porota vybírala? Dali vám vědět, čeho si na vás cení?

Studenti hodnotí výuku, angažovanost, spolehlivost, školitelskou péči. Na velké přednášky občas zavítají i kolegové; návrhy rektorovi dává fakulta. Co je potřeba? Asi hlavně určité didaktické nadání, angažovanost, flexibilita, trpělivost, nehledět na čas, být pořád v dobré náladě. Znalosti nejen v oboru, ale i mimo

obor... Na anatomii určitě k tomu přispěly i mé kresby barevnými křídami na tabuli...

Začátkem 70. let jste vystudoval zoologii na Přírodovědecké fakultě UK a zoologii jste zůstal věrný celou svou profesní kariérou. Co přesně je v centru vašeho odborného zájmu?

Já zájmy často měnil či byl nucen měnit – a pak se třeba zase k dávno odloženým tématům vracel. Celkem věrný zůstávám problematice smyslového vnímání (sluch, zrak, čich a v poslední době hlavně magnetorecepce) a nejrůznějším aspektům biologie podzemních savců (např. problematice rozmnožování, fyziologie, stárnutí). Považuji se za anatoma stejně jako etologa, ekologa, systematika, evolučního biologa...

Co vás přivedlo k zájmu o magnetismus, resp. jeho vnímání živými organismy?

V roce 1986 jsem ze Zambie do Frankfurtu nad Mohanem přivezl podzemní hlodavce, rypoše, abych v rámci Humboldtova stipendia studoval jejich uši a sluch. Jsou z mnoha důvodů unikátní mezi savci – ale to je nyní jiná story. Už v Africe mne zaujalo, že „krtince“ těchto zvířat jsou často v rovné linii po desítky metrů. A ptal jsem se, jak to ta slepá zvířata pod zemí dělají, že dokážou udržet přímočarý kurs tunelování. Ve Frankfurtu v té době pracoval prof. Wiltschko, který v roce 1965 jako první popsal magnetické vnímání u ptáků. Rypoši jsou první savci, u kterých magnetorecepce byla jednoznačně a replikovatelně prokázána. A stavba pokusu, který jsem k prokázání magnetorecepce zavedl (stavba hnízda v kruhové aréně), byla mezitím úspěšně uplatněna ke studiu a prokázání magnetorecepce i u dalších druhů hlodavců, včetně laboratorní myši.

Mimochodem, jak přesně lze stanovit osu natočení živočicha, vždyť přirozeným znakem života je pohyb, originální tvar. Je obtížné získat dostatečně přesné výstupy?

Prof. RNDr. Hynek Burda, CSc. (*1952) vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Do roku 1984 pak pracoval jako vědecký pracovník v Ústavu experimentální medicíny ČSAV. Dva roky poté působil na University of Zambia v Lusace. V roce 1986 získal Humboldtovo stipendium a pracoval na Institut für Zoologie, J.W. Goethe-Universität ve Frankfurtu. Od roku 1995 je profesorem zoologie na Fakultě biologie a ředitelem Ústavu biologie, Universität Duisburg-Essen v Essenu. Působí též na ČZU a Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Je členem American Society of Mammalogy, Deutsche Zoologische Gesellschaft a dalších odborných společností.

Většina zvířat, přinejmenším obratlovců, velkou část svého života stráví v klidu – spánkem, odpočinkem, při příjmu potravy, při vyměšování, sezením na vejcích apod. A to jsou hlavně okamžiky, které nás zajímají. A změřit kompasem nasměrování odpočívajícího zvířete není až tak velký problém. A jestliže vyhodnotíte například letecké snímky desítek tisíc krav pořízených v různých časech a na různých místech světa a zjistíte, že 70 procent z nich je nasměrováno v severojižní ose, ale ty, které se pasou pod dráty vysokého napětí, žádný směr neupřednostňují, anebo když sledujete jednu volně se pohybující krávu po celý rok a zjistíte, že 70 procent svého života stráví též v severojižní ose, i když směr větru, teplota a postavení slunce na obloze se měnily – tak zbývá jediné vysvětlení: magnetorecepce.

Magnetorecepce byla popsána u řady živočichů – především díky vašemu týmu. Bavili jste se i o tom, co z toho vyplývá pro člověka? Zvažujete nějaká zdravotní rizika či doporučení pro zdravý životní styl?

Letos jsem byl pozván k plenární, tj. hlavní přednášce na dvou mezinárodních biomedic-

Mám velkou naději, že alespoň někteří studenti mi přerostou přes hlavu.

ských konferencích – o bioelektromagnetismu v Kapském Městě a dětské leukemii v Londýně –, abych tam lékařům a vědcům přednesl výsledky našeho výzkumu magnetosenzitivity zvířat a jak se mohou dotýkat některých aktuálních problémů medicíny. Těžko se ale vyjadřovat na pár řádcích o dopadech na člověka bez nebezpečí, že budou nějak špatně vysvětleny či zneužity. Jisté je, že magnetické pole a jeho poruchy nás ovlivňují.

Působil jste mimo jiné na univerzitě v Lusace (Zambij), dnes pracujete převážně na Univerzitě Duisburg-Essen, ale také na ČZU a na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Proč právě tyto univerzity? Čím vás jejich prostředí přitahuje?

Lusaka mě přitahovala, protože je v centru Afriky a Afrika byla vždy má vášeň. Duisburg-Essen byla náhoda, že zrovna tam bylo vypsáno profesorské místo, které na mne sedělo, a že jsem vyhrál konkurs, na JČU a ČZU mě přilákali kamarádi –

a jsem rád a poctěn, že mne tam chtěli. Jsou to relativně mladé univerzity, které mají obrovský potenciál.

V jednom životopise uvádíte obdivuhodnou škálu koníčků od zmíněné Afriky přes archeologii, historii až k folku, country a malování. Máte na to všechno čas?

Asi je to životopis z dřívější doby nebo životopis, kde se na to explicitně ptali. Dnes už do životopisu koníčky neudávám – právě proto, že na ně čas nemám. Jsou to spíše jen zájmy ve smyslu, že se snažím sledovat dění v dané oblasti. Country hudbu poslouchám jako kulisu při práci, obrazy, které bych chtěl namalovat, nosím v hlavě, ve sklepě mám několik nedodělaných pláten...

Vaši blízcí musí mít velké pochopení pro váš aktivní život. Jaké máte rodinné zázemy?

Skvělé, plně porozumění. Bez toho by to nešlo. Manželka Jana je porodní asistentka, s prací ale letos už skončila, doprovází mě na kongresy, expedice a zoologické exkurze se studenty – je to naše společná dovolená. Máme dva syny – ti už jsou z domova. Tomáš, překladatel, tlumočnick a podnikatel, žije v Praze, Jan v Německu. Jan pracuje ve filmové branži jako digital artist, sdílí Oscara za Huga a jeho velký objev a Emmy za Hru o trůny. Ilustroval čtyři úspěšné německé vysokoškolské učebnice, které jsem, mimochodem z velké části i s českými spoluautory – především profesorem Zrzavým z Českých Budějovic – sepsal.

Čeho si z toho, co jste v životě dosáhl, nejvíce ceníte?

Asi toho, že se nám podařilo v Německu integrovat, získal jsem profesuru, čeští kolegové a kamarádi na mne nezapomněli, podařilo se nám zdárně dovést syny do dospělosti a k samostatnosti, vychoval jsem řadu žáků a žákyň

(a doufám, že ještě vychovám). Mám velkou naději, že někteří mi přerostou přes hlavu, podařilo se mně prosadit zájem o podzemní savce a etablovat jejich výzkum i na jiných univerzitách, stejně tak jako etablovat výzkum magnetorecepce savců.

V poslední době byla nejvyšším oceněním Ig-Nobelova cena, kterou jsme spolu s kolegy z ČZU dostali za náš výzkum magnetorecepce psů. Je to žertovná cena, ale prestižní – udílí se za výzkum, kterému se lidé smějí, ale pak je donutí k přemýšlení. Cenu předávají skuteční nobelisté na Harvardově univerzitě. Cenu jsme dostali za objev, že psi při značkování se snaží nastavit v severo-jížní ose. Proč to dělají, si vysvětlujeme tím, že při značkování organizují svou mentální mapu prostoru (čili aby místo, které označovali, při příští procházce zase našli). Mimochodem, za objev mentálního mapování byla letos udělena i skutečná Nobelova cena.

doc. Ing. Ivana Tomášková, Ph.D.

Úspěšné dítě studentského

nerozumu

Před 20 lety absolvent ČZU Ing. Martin Sedláček založil nakladatelství Profi Press, dnes největší populárně-odborné vydavatelství a nakladatelství v zemědělské branži.

Čemu jste se chtěl věnovat, když jste končil studia na ČZU?

Já jsem věděl docela přesně, čemu se chci věnovat, když jsem nastupoval na vysokou školu. Psal se rok 1988 a život byl tehdy za socialismu tak nějak naplánovaný. Prostě bych nastoupil do našeho JZD. Ovšem byl jsem ve třetím ročníku, když se psal listopad 1989 a my jsme se jako studenti připojili k sametové revoluci. Tehdejší studentští mluvčí promlouvali ze slunečních hodin o svobodě a demokracii, přičemž většina studentů mé generace věděla poměrně jasně, že státní režim, ve kterém žijeme, nechceme. My jsme nejen stávkovali, ale i rozzářeli do svých domovin videokazety o zákroku na Národní třídě a spousty plakátů a letáků. Bylo to fascinující a obrodné období.

A tím se dostávám k tomu, že jsem vůbec nevěděl, čím chci být nebo čím mohu být, až budu vysokou školu končit. Zemědělství se jako celek transformovalo. Panovala v něm

Někdy jsme měli skvělý nápad, někdy dělala konkurence chyby. A hlavně mám docela štěstí na lidi.

nejistota a v tehdejších zemědělských družstvech byla přezaměstnanost. Nastoupit do prvovýroby bylo téměř nemožné. Jak se blížil konec mého řádného studia, věděl jsem jen to,

že chci a vlastně i musím pokračovat nějakou formou ve studiu. Promoval jsem v roce 1991, ale to jsem už věděl, že mě čeká roční praxe na farmách v USA, a to v rámci výměnného studentského programu Ohio State University. Po návratu jsem ještě musel na vojnu, ale vrátil jsem se do Suchdola kvůli doktoradskému studiu na PEF. To, že založím časopis, mě v té době ještě ani nenapadlo.

Co vás přivedlo k nápadu pustit se do vydavatelské činnosti?

Časopis se jmenoval a dodnes jmenuje Farmář. Někdy s nadsázkou říkám, že to bylo ze studentského nerozumu. Skutečně jsem byl v té době ještě doktorandem, ale ta myšlenka byla racionální. V rámci restitučního a transformačního procesu do zemědělství přicházeli

úplně noví lidé, kteří chtěli začít hospodařit na rodinných farmách. Pro ně byl tento časopis původně založen, obsah odpovídal jejich potřebám. Hodně právního poradenství a po odborné stránce spíše základní a hlavně praktické rady a poznatky. Bez sebemenších vnějších podpor či dotací jsem vydal v srpnu 1994 nulté číslo, v lednu 1995 pak první regulérní číslo. No a z čeho jsem to zaplatil... Na farmách v USA jsme pracovali sice za minimální mzdu, ale dokázal jsem si nějaké peníze našetřit. Tenkrát by za to byla Škoda Favorit, já za to vydal nulté a první číslo časopisu Farmář. Rodiče ze mě tehdy téměř omdleli...

Viděl jste v tom podnikatelskou příležitost, nebo posláni, jak napomoci rozvoji venkova?

Kdybch vám na jedno nebo druhé řekl, že ano, to bych machroval. Tenkrát to byl prostě nápad a neskutečné nadšení pro něj. Mně se pak brzy podařilo zformovat malý kolektiv, který postupně rostl a kterému jsem své nadšení předával a snažím se tak činit dodnes, byť ten kolektiv je osmdesátiletý.

Ale přestože vím dnes víc, tak vaše otázka je trochu zavádějící. Posláni a pomoc venkovu nebo začínajícím zemědělcům, to tam bylo. Mám radost z každého vydaného čísla časopisu nebo z vydané knihy, ale takovou radost, jakou jsme měli v roce 1995, když nám někdo zavolal nebo řekl, že se mu časopis líbí a chce si jej objednat, to byla prostě euforie. Jenže euforie sama o sobě nevydrží dlouho, pokud se neukáže, že je to dobrá podnikatelská příležitost. Každý, kdo najde podnikatelskou příležitost, která je ekonomicky životaschopná, napomáhá rozvoji a lidem a je jedno, jestli lidem či odborníkům uděláte radost tím, že jim vyrobíte časopis, který mají rádi, nebo jim výrobce techniky progresivním strojem zvýší produktivitu práce.

Ostatně říká se, že 4 z 5 lidí po ukončení školy už nepřečtou žádnou knihu a čtou maximálně noviny a časopisy. Vnímáte rizika nakladatelské branže?

Já si netřpnu, kolik lidí po skončení školy čte a co čte. Tady jde o to, čím chce člověk v životě být. Jestli chce prostě nějak a někudy životem proplovat a je mu v podstatě jedno, co dělá a čím je, jde, jak se říká, cestou nejmenšího odporu, pak si čte asi jen bulvární tisk. Ale pokud chce být dobrý lékař, stavař, vědec, agronom nebo prostě farmář a pokud chce být ve svém oboru alespoň průměrně úspěšný, musí mít přehled a znalosti, co nového obor přináší a kam se vyvíjí.

Když se budeme bavit o odborné literatuře a odborných časopisech, tak ty se pořád čtou. Vypadá to, že je ani internet nijak zvláště nevytláče. Počet zemědělců od roku

1990 poklesl na úroveň srovnatelnou s vyspělým světem, tedy zhruba 2 % praceschopné populace, ale tito lidé se o obor a novinky v něm zajímají.

Ale co se týče mého vydavatelství, o spoustě rizik jsem samozřejmě nevěděl a seznam chyb, ze kterých se člověk musel učit, to byl dlouhý přehled. Snažil jsem se vždy rizika zvažovat, protože bez rizik to nejde. A co se týče chyb, věřte nebo ne, spouště lidí dá problém si vůbec vlastní chyby připustit. My jsme si je připouštěli a hlavně jsme se snažili je neopakovat.

Jak dlouho trvalo, než jste si mohl jako podnikatel a vlastník říct, fajn, společnost je stabilizovaná, teď už nás jen tak něco nepoloží?

Já jsem spíš opatrný člověk. A za těch dvacet let kolem zemědělství znám pár příkladů, že jakmile si někdo začal myslet, že už je vše tak rozjeté, že ho nic nemůže položit, ukázalo se, že může. Větší chyby nebo neuvážené investice dokázaly v našem oboru položit i pár hodně velkých firem. My jsme museli oproti velkým obchodním společnostem vždycky hodně počítat a dělat jen taková rozhodnutí, která, i kdyby byla chybná, tak by nemohla položit vše, co jsme dosud vybudovali.

Dvacet let je kus historie, strom aktiv vašího nakladatelství se neuvěřitelně rozrostl. Čemu vděčíte za to, že jste uspěli?

Snažil jsem se všechny vydavatelské příležitosti v oboru využít. Někdy jsme měli skvělý nápad, někdy dělala konkurence chyby. A hlavně mám docela štěstí na lidi, na kolegy ve vydavatelství. Teď si nechci fandit, ale snad je umím přesvědčit, získat pro věc. Jsem přesvědčený, že jsme dobrý kolektiv. V posledních pěti až sedmi letech je fluktuace téměř nulová.

Martin Sedláček převírá ocenění za propagaci soutěže Zaltá podkova.

Co pro čtenáře chystáte do dalších let?

Zmínil bych jeden projekt, který je hotový tak z poloviny. Bude dokončený v polovině roku 2015. Časopisy, které vydáváme, mají daleko delší tradici, než je dvacet let mého vydavatelství. Týdeník Československý zemědělec vyšel prvně 19. června 1919, odborným měsíčníkům Úroda, Náš chov, Mechanizace zemědělství, Veterinářství či zahradnictví je 50 až 60 let. Vydání, která vznikla mezi roky 1919 a 1995, ta zde našemu vydavatelství zanechala předchozí generace zemědělských redakcí a redaktorů a my je chceme umístit na internet. Celkem se jedná o skenování téměř 200 tisíc listů a tento archiv časopisů bude bezplatně volně přístupný pro celý náš obor, tedy i pro studenty a pedagogy ČZU.

Jste ještě i dnes v kontaktu se svojí alma mater? A pokud ne, jak na ni vzpomínáte? Co vám dala do života?

Jsem s univerzitou a hlavně s pedagogy ve velmi častém kontaktu. Jestli se nepletu, tak právě v tuto chvíli pro nás píše možná šest lidí z ČZU knižní publikace, které by měly vyjít v příštím roce, a ještě více jich píše odborné články do časopisů. Jsme jim za to velmi vděční. Víím, že odborníci na univerzitách jsou „tlačeni“ hlavně k publikování v impuťovaných časopisech, ale tyto publikace se do praxe nedostanou, a proto mi dovoluť touto cestou poděkovat těm, kteří stihnou publikovat tam i u nás.

A jak na svoji alma mater vzpomínám? Samozřejmě dobře a dnes už synovi říkám, že vysokoškolské studium je nejlepší kus života už proto, že jsme byli krásně mladí. Ale hlavně, kdybch nestudoval zemědělství na ČZU, nemyslím si, že by se podařilo založit a udržet první založený časopis Farmář a během času ve vydavatelství seskupit dvacet odborných periodik, z nichž zemědělské tvoří polovinu!

Martin Sedláček při veřejné debatě o společné evropské zemědělské politice.

Ing. Martin Sedláček (*1970) vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Praze a pak University of London-Wye College, kde získal titul MSc in Agriculture Economics. V roce 1994 založil nakladatelství a vydavatelství Profi Press a začal vydávat nový časopis Farmář. Dnes Profi Press vydává 26 periodik, knižní publikace a spravuje řadu souvisejících webových portálů.

Slavnostní zasedání vědecké rady ČZU

Na veřejných slavnostních zasedáních vědecké rady ČZU, která se konala 8. prosince, byly předány diplomy novým docentům ČZU a též absolventům doktorských studijních programů.

Diplomy převzalo pět nových docentů a 89 absolventů doktorských studijních programů. Diplomy předal přítomným rektor prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c. Zároveň byli oceněni autoři nejlepších disertačních prací v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a ochrany krajiny se zaměřením na praxi, jimž ocenění předal spolu s rektorem náměstek ministra Ing. Jindřich Šnejdrla. V neposlední řadě byly na této vědecké radě vyhlášeny nejpřínosnější projekty či veřejné zakázky ukončené v roce 2013, jejichž hlavní řešitelé obdrželi pamětní plakety (viz článek na str. 19).

Novými docenty ČZU se stali:

Doc. Mgr. Ondřej Slavík, Ph.D. (FAPPZ), se habilitoval v oboru Aplikovaná zoologie, v němž obhájil habilitační práci na téma Charakteristiky chování sumce velkého v přírodních podmínkách a akvakultuře.

Doc. Ing. Lukáš Zita, Ph.D. (FAPPZ), habilitoval v oboru Speciální zootechnika, v němž obhájil habilitační práci na téma Faktory ovlivňující technologickou kvalitu konzumních vajec.

Doc. Ing. Milan Gaff, Ph.D. (FLD), se habilitoval v oboru Technika v lesním hospodářství a zpracování dřeva, v němž obhájil habilitační práci na téma Modifikace dřeva pro účely zvýšení jeho užitkových vlastností.

Doc. Ing. Martin Hanel, Ph.D. (FŽP), se habilitoval v oboru Zemědělská a lesnická hydrologie, v němž obhájil habilitační práci na téma Modelování dopadů změny klimatu a jeho nejistoty.

Doc. Ing. Ivan Kubovský, Ph.D. (TF), se habilitoval v oboru Technika a technologie zpracování zemědělských materiálů a produktů, v němž obhájil habilitační práci na téma Štúdium farby a zloženia dreva upraveného pomocou CO₂ lasera.

Slavnostního zasedání vědecké rady se zúčastnil také zástupce MZe, náměstek ministra Ing. Jindřich Šnejdrla

Absolventi DSP Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Ing. Aleš Klement, Ph.D., Ing. Ondřej Jakšík, Ph.D., Ing. Veronika Jirků, Ph.D., Ing. Miroslav Fér, Ph.D., Ing. Getu Bekere Mekonnen, Ph.D., Mgr. Tomáš Daněk, Ph.D., Ing. Jan Nevoral, Ph.D., Ing. Tereza Žalmanová, Ph.D., Ing. Kristýna Hošková, Ph.D., Ing. Adéla Fraňková, Ph.D., Ing. Lenka Křivohlávková, Ph.D., Ing. Libor David, Ph.D., Ing. Petr Vlažný, Ph.D., Ing. Darina Chodová, Ph.D., Ing. Veronika Kadlecová, Ph.D., Ing. Lucie Peklová, Ph.D., Ing. Kateřina Rylková, Ph.D., Ing. Karin Kubešová, Ph.D., Ing. Radek Vávra, Ph.D., Ing. Renata Masopustová, Ph.D., Ing. Tereza Michlová, Ph.D., Ing. Martin Ptáček, Ph.D., Ing. Jaroslava Trnovská, Ph.D., Ing. Marie Kudrnáčová, Ph.D., Mgr. Michaela Vytopilová, Ph.D., Ing. Tereza Králíčková, Ph.D., Ing. Kamila Mášková, Ph.D., Ing. Lenka Krpálková,

Ph.D., Ing. Lucie Hodaňová, Ph.D., Mgr. Lukáš Pacek, Ph.D.

Provozně ekonomická fakulta

Ph.D., Ing. Petra Bubáková, Ph.D., Ing. Iveta Bošková, Ph.D., Ing. Rudolf Plachý, Ph.D., Ing. Zuzana Novotná, Ph.D., Ing. Jan Rydval, Ph.D., Ing. Martin Flégl, Ph.D., Ing. Mousbah Salem Ahmed Ahmouda, Ph.D., Ing. Jana Hrbková, Ph.D., Ing. Jan Pejcha, Ph.D.

Technická fakulta

Ing. David Blažej, Ph.D., Ing. et Ing. Radka Neckářová, Ph.D., Ing. Petr Chocholouš, Ph.D., Ing. Petr Sedláček, Ph.D., Ing. Veronika Nidlová, Ph.D., Ing. Vendula Nejedlá, Ph.D., Ing. David Hoffmann, Ph.D., Ing. Petr Hájek, Ph.D., Mgr. Martin Kindl, Ph.D., Ing. Tomáš Dlabaja, Ph.D., Ing. Petr Novák, Ph.D., Ing. Ondřej Cundr, Ph.D.

Fakulta lesnická a dřevařská

Ing. Jan Lojda, Ph.D., Ing. Petra Bubáková, Ph.D., Bassel El Khatib, MSc., Ph.D., Ing. Martin Baláš, Ph.D., Ing. Jan Bednařík, Ph.D., Ing. Barbora Kučeravá, Ph.D., Ing. Tomáš Zíka, Ph.D., Ing. et Ing. Barbora Klempířová, Ph.D., Ing. Bc. Stanislav Dvořák, Ph.D., Ing. Zdeněk Macháček, Ph.D., MVDr. Karel Kutlvaš, Ph.D., Mgr. Šárka Grucmanová, Ph.D., Mgr. Martin Čejka, Ph.D., Ing. Ctibor Volný, Ph.D., Ing. Vojtěch Čada, Ph.D., Ing. Radka Stolariková, Ph.D., Ing. Jan Macků, Ph.D.

Fakulta životního prostředí

Ing. Zdeněk Keken, Ph.D., Ing. Anna Petruželková, Ph.D., Ing. Šárka Kalužničínová, Ph.D., RNDr. Pavel Novák, Ph.D., Ing. Lukáš Jačka, Ph.D., Ing. Lenka Pavličková, Ph.D., Jarin Qubaiová, MSc., Ph.D., Loic Della Puppa, MSc., Ph.D., Ing. Hana Šillero-ová, Ph.D., Ing. Petr Civiš, Ph.D., Ing. Michaela Stejskalová, Ing. Adam Vizina, Ph.D., Ing. Monika Bradová, Ph.D., Ing. Lucie Chmelíková, Ph.D., Ing. Magda Žáčková, Ph.D., Ing. Jarmila Čechmáňková, Ph.D., Ing. Petra Kottová, Ph.D.

Fakulta tropického zemědělství

Ing. Talal Mohammed Al Khewani, Ph.D., Ziyad Tahar Ben Mahmoud, MSc., Ph.D., Ing. Zsófia Kutil, Ph.D., Ing. Eva Pastorková, Ph.D., Ing. Štěpánka Holečková, Ph.D.

prof. Mgr. Ing. Markéta Sedmíková, Ph.D.

prorektorka pro vědu a výzkum

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vynikající absolventi doktorského studia obdrželi Ceny ministra zemědělství

Náměstek ministra zemědělství Ing. Jindřich Šnejdrla společně s rektorem ČZU prof. Ing. Jiřím Balíkem, CSc., dr. h. c., předali Ceny ministra zemědělství „za vynikající disertační práce s významným přínosem pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství a ochranu krajiny se zaměřením na praxi“.

Ceny získali:

Ing. Petra Bubáková, Ph.D. (PEF), za práci *Prostorová integrace regionálních trhů se zemědělskými komoditami*;

Ing. Kateřina Rylková, Ph.D. (FAPPZ), za práci *Fylogenetická struktura a zoogeografie rodu karas (*Carassius*)*;

Ing. Petr Novák, Ph.D. (TF), za práci *Zpracování půdy při zaměření na omezení vodní eroze půdy při pěstování vybraných polních plodin*;

Ing. Hana Šillero-ová, Ph.D. (FŽP), za práci *Studium sorpce Cr(VI) a Cr(III) na levné agromateriály*;

Ing. Vojtěch Čada, Ph.D. (FLD), za práci *Dynamika horského smrkového lesa*;

Ing. Zsófia Kutil, Ph.D. (FTZ), za práci *Stanovení *in vitro* protizánětlivé aktivity látek obsažených v potravinách*.

Ve znamení spolupráce tří univerzit se zemědělskou praxí

Leitmotivem centralizovaného rozvojového projektu řešeného třemi vysokými školami, který koordinuje Česká zemědělská univerzita, je svést dohromady doktorandy a postdoky a zacílit jejich pozornost na zemědělskou praxi.

Projekt nese název *Zvyšování kvalifikace studentů doktorských studijních programů a postdoktorandů zemědělských a veterinárních oborů zapojením do multidisciplinárních meziuniverzitních týmů* a spolupracují na něm MENDELU a VFU v Brně a ČZU v Praze.

Účastníci projektu tří zmíněných univerzit vytvořili meziuniverzitní pracovní vědecké týmy, jež společně řešily pestrou škálu projektů

v úzké spolupráci se subjekty zemědělské praxe. „Každý tým v rámci tohoto projektu odvedl velký kus práce se smysluplnými výsledky, které stojí na počátku další spolupráce mezi univerzitami a zemědělskou praxí,“ podotkla prof. Mgr. Ing. Sedmíková, Ph.D., prorektorka pro vědu a výzkum ČZU a koordinátorka projektu.

Témata a výsledky prezentovaly jednotlivé týmy na společné konferenci, která se konala

Témata studentských projektů, jež byla garantována ČZU

- Zpracování plánu výsadby ovocných dřevin na území konkrétní obce
- Návrhy na využití (nejen) zemědělských „brownfields“
- Vytvoření sítě biologických indikátorů pro monitorování kvality životního prostředí
- Monitoring a fungování venkovských sítí pro akvizici území (implementace dobré praxe)
- Kompostování, legislativní úprava podmínek, ekonomické zhodnocení a technické požadavky
- Zavedení pastevního chovu vodní a hrabavé drůbeže
- Optimalizace krmné dávky pro krávy bez tržní produkce a všechny ostatní kategorie v zimním období
- Zpracování metodiky pro výrobu mražených inseminačních dávek
- Návrh rozšíření produktového portfolia společnosti zpracovávající papírový odpad
- Verifikace jatečné výtěžnosti u současných genotypů prasat ve vztahu k jejich jatečné výtěžnosti

Co o projektu řekli řešitelé z naší univerzity?

Ing. Jiří Šichtař, Ph.D. (řešitel projektu Zpracování metodiky pro výrobu mražených inseminálních dávek): „Doktorandům naší katedry projekt otevřel možnost spolupráce v kolektivu, kde se v poměrně krátkém časovém úseku učili koordinovat pracovní aktivitu na dálku, plánovat odborné činnosti a komunikovat s lidmi ze zemědělské prvovýroby. Spolupráce s praxí byla v našich projektech bezproblémová, protože sami zadavatelé měli zájem na vyřešení projektu, resp. svého problému. Uvítali bychom dlouhodobější spolupráci, která je ovšem podmíněna déletrvajícím finančním podporou. Proto se osobně domnívám, že podobné projekty by měly pokračovat nadále, ovšem v delším časovém rozsahu. V budoucnu bych se podobně zaměřeného projektu rád zúčastnil znovu.“

Ing. Darina Chodová (řešitelka projektu Zavedení pasterního chovu vodní a hrabavé drůbeže): „Díky tomuto projektu jsme dostali možnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétním příkladu. Dobrou zkušeností pro nás byla spolupráce s praxí. Náš projekt se týkal chovatele, který měl konkrétní požadavky na rozšíření svého chovu, a komunikace s ním byla naprosto bezproblémová.“

Ing. Daniela Urbanová (řešitelka projektu Verifikace jatečné výtěžnosti u současných genotypů prasat ve vztahu k jejich jatečné výtěžnosti): „Projekt mi umožnil nahlédnout hlouběji do dané problematiky, kterou bych se jinak zabývala pouze okrajově, a tím si rozšířila znalosti ve svém oboru. Přestože byla spolupráce s praxí do jisté míry problematická, snažili jsme se zlepšit komunikaci s lidmi z praxe a vysvětlit jim lépe, co jim projekt může přinést. Účast v projektu mi přinesla nové zkušenosti a do podobného projektu bych se opět ráda zapojila.“

Ceny za výbornou prezentaci obdrželi: 1. místo – Ing. Darina Chodová, Ing. Jana Svobodová (Zavedení pasterního chovu vodní a hrabavé drůbeže); 2. místo: Ing. Daniela Urbanová, Ing. Karel Vehovský (Verifikace jatečné výtěžnosti u současných genotypů prasat ve vztahu k jejich jatečné výtěžnosti) a 3. místo: Ing. Jaromír Ducháček, Ph.D., Ing. Dana Němečková, Ing. Martina Doležalová (Optimalizace krmné dávky pro krávy bez tržní produkce a všechny ostatní kategorie v období zimního období).

2. října na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně. Ve třech sekcích bylo představeno celkem 18 projektů. Studenti a postdoktorandi z ČZU se zapojili do dvaceti z nich. Projekty byly zaměřeny na problematiku zemědělské a veterinární praxe, životního prostředí a venkovského prostoru. Týmy měly možnost pre-

zentované projekty navzájem bodově hodnotit. Nejlepší z nich se pak dočkaly odměny. Konferenci zakončila populární naučná přednáška o víně, jež byla spojená s degustací vín z produkce MENDELU.

Ing. Lenka Křivohlávková, Ph.D.

Unikátní nástroj plánování obnovitelných zdrojů energie

Interaktivní mapu obnovitelných zdrojů energie, která je účinným prostředkem pro regionální udržitelné plánování v energetice, představil 19. října řešitelský tým z ČZU.

„Je to nástroj k usměrnění investičního kapitálu, veřejná správa a samospráva dostává do ruky záchrannou brzdu, ale i informace o rozvojovém potenciálu regionu,“ charakterizoval aplikaci, jež je dostupná na www.restep.cz, jeden z prvních uživatelů, radní Pardubického kraje Ing. Václav Kroutil.

Informační systém vztahující se k jednotlivým regionům, tzv. interaktivní mapa stávajících a potenciálních obnovitelných zdrojů energie, byla představena 19. října na konferenci věnované výstupům projektu RESTEP (Regional Sustainable Energy Policy based on the Interactive Map of Sources) na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU. Prezentace se zúčastnilo 60 zájemců, členové realizačního týmu, experti na obnovitelné zdroje energie, zástupci veřejné správy a pochoptelně i představitelé univerzity.

Cílem řešitelů projektu RESTEP bylo vytvořit dostupný nástroj pro tvorbu racionálních podnikatelských záměrů a koncepcí energetické politiky, jež podporují rozvoj obnovitelných zdrojů energie v souladu s principy ochrany životního prostředí, udržitelnosti a regionální svébytnosti. „Tento nástroj je unikátní nejen v České republice, ale i na mezinárodní úrovni,“ uvedl hlavní řešitel prof. Ing. Pavel Tlustoš, CSc., děkan Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU. „Věříme, že aplikace umožní v širokém měřítku efektivnější využití obnovitelných zdro-

jů energie, které nebude v rozporu s principy udržitelného rozvoje.“

Podpora strategického rozhodování

Smyslem projektu, jehož spoluřešitelem je Ministerstvo životního prostředí ČR, je přispět ke strategickému rozhodování o rozvoji regionů. „Místní energetika je důležitým doplňkem centralizovaných zdrojů energie,“ uvedl zástupce ministerstva životního prostředí Ing. Peter Kalaš, který připomněl i socioekonomickou roli a dopad regionálního přístupu na zaměstnanost a rozvoj regionů. Jako příklad uvedl Šumavu, která by své energetické potřeby mohla pokrývat využitím přirozeně dostupné biomasy.

Projektový manažer Ing. Leoš Gál připomněl i přínos pro veřejnost a potenciální investory: „Vědecké znalosti našly cestu k veřejnosti. Každý, kdo má internet, se může podívat, jaké možnosti jeho region skýtá.“ Do budoucna se bude aplikace dále rozvíjet, aby si zájemci mohli modelovat návratnost investice.

Cílovými skupinami projektu jsou zejména orgány státní správy a samosprávy. Například Pardubický kraj zahrne výstupy RESTEP do podkladů při tvorbě územní energetické koncepce, Energetická agentura Zlínského kraje pak hledá návaznost tohoto systému na svoji jednotnou digitální mapu a další zdroje dat

pro rozhodování krajských úředníků a zastupitelů. Know-how týmu autorů chce využít tzv. Podunajský region, který sahá od Německa až po Bulharsko a zahrnuje 14 evropských států.

Projekt RESTEP byl zahájen v roce 2011 a byl finančně podpořen Evropskou komisí v rámci programu LIFE+. Jde o jeden ze dvou prvních projektů podpořených z tohoto programu v České republice.

Interaktivní software

pracuje s několika desítkami datových vrstev, které mj. zahrnují:

- kvantifikaci potenciálu primární zemědělské produkce, lesních těžebních zbytků, biologicky rozložitelných komunálních odpadů, energetického potenciálu větru, slunce i vody;
- stávající spotřebu různých typů biomasy či dalších zdrojů;
- stávající instalace OZE či systémy centrálního zásobování teplem;
- omezení využití OZE daná zájmy ochrany životního prostředí a biodiverzity.

Na základě těchto dat mapa umožňuje modelovat využitelný potenciál OZE vybraného regionu při zachování potravinové soběstačnosti a s respektem k životnímu prostředí.

Ocenění projektů s největším finančním přínosem

Rektor ČZU v Praze prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c., společně s děkany jednotlivých fakult předal 8. prosince v aule ČZU ceny za projekty a zakázky s největším finančním přínosem pro ČZU.

Hodnoceny byly projekty a veřejné zakázky s koncem doby řešení v roce 2013, které byly řešeny v rámci všech typů grantových soutěží a veřejných zakázek, vyjma projektů financovaných z Institucionálního rozvojového plánu a centralizovaných rozvojových projektů.

Zdrojem pro vyhodnocení pěti nejvýznamnějších projektů a veřejných zakázek, u nichž je příjemcem podpory ČZU v Praze, jsou údaje o skutečném čerpání finančních prostředků, resp. dotací z aplikace IS Magion v souladu se směrnicí rektora č. 19/2012.

1

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D. (FLD)
Studium a optimalizace skutečné efektivity obranných opatření proti lýkožroutu smrkovému

Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství ČR, NAZV

Celková výše dotace: 9 440 000 Kč

Období realizace: 2008–2013

Hlavním cílem projektu je navržení optimalizace ovládnání populací lýkožrouta smrkového v intencích velkoprostorového plánování a zohlednění potřeb společnosti využitím moderních metod statistiky, aplikované ekologie a prostředí GIS.

2

Ing. Martin Pelikán, Ph.D. (PEF)
Interdisciplinární design v procesu rozšiřování znalostí a dovedností zaměstnanců PEF ČZU

Poskytovatel: OPPA

Celková výše dotace: 5 853 944 Kč

Období realizace: 2010–2013

Cílem projektu je posílení adaptability zaměstnanců univerzity (pedagogů) interdisciplinárními kompetencemi, které zvyšují kvalitu vysokoškolského vzdělání. S ohledem na to je u těchto zaměstnanců nezbytné na principech znalostní ekonomiky realizovat efektivní systémy a strategie celoživotního vzdělávání.

3

doc. Ing. Róbert Marušák, Ph.D. (FLD)
Výzkum biomasy listnatých dřevin

Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství ČR, NAZV

Celková výše dotace: 5 728 000 Kč

Období realizace: 2010–2013

Cílem projektu je sestavit a ověřit provozně použitelnou metodiku pro sestavení použitelného lokálního modelu tvaru kmene a koruny pro výpočet hmoty hroubí a nehroubí, jejímž základem je využití pozemní fotogrammetrie.

4

Ing. Aleš Hanč, Ph.D. (FAPPZ)
Optimalizace technologie faremního vermikompostování
Poskytovatel: Ministerstvo zemědělství ČR, NAZV

Celková výše dotace: 4 618 000 Kč

Období realizace: 2009–2013

Cílem projektu je kriticky zhodnotit vliv vermikompostů, vyrobených na bázi různého surovinového složení a produkovaných odlišnými technologiemi pro zlepšení kvalitativních parametrů půdy.

5

prof. RNDr. Hynek Burda, CSc. (FLD)
Magnetická orientace savců
Poskytovatel: Grantová agentura České republiky

Celková výše dotace: 3 698 000 Kč

Období realizace: 2011–2013

Projekt zaznamenává a analyzuje nasměrování u skotu a dalších zvířecích druhů za různých fyziologických a environmentálních podmínek, jakož i v prostředí uměle změněného magnetického pole s cílem blíže porozumět ultimátní funkci magnetického nasměrování aproximátním mechanismům vnímání magnetického pole.

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.
prorektor pro strategii a informační systémy

Postdoci ČZU působí i v zahraničí

Patnáct členů mezinárodního týmu postdoktorandů, kteří na třech fakultách ČZU pracují od loňského ledna, plní své úkoly i za hranicemi České republiky.

Kromě povinností, jako je výuka na mimopražských univerzitách či publikování v časopisech s impakt faktorem, čekala na mladé vědecké posily s titulem Ph.D. aktivní účast na pěti mezinárodních konferencích, z toho na dvou pořádaných mimo starý kontinent, respektive mimo státy Evropské unie. Za dva roky trvání projektu se postdoci zatím zúčastnili vědeckých symposií a konferencí v těchto evropských zemích: Belgie, Estonsko, Francie, Island, Itálie, Chorvatsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Španělsko, Švédsko, Ukrajina, Velká Británie a také v tuzemsku.

Mimo Evropu se s prací mladých vědců z ČZU seznámili odborníci v Argentíně, Austrálii, Indii, Jižní Africe, Chile, Koreji, Mexiku, na Novém Zélandu, ve Spojených arabských emirátech, Thajsku, Turecku, USA a ve výjezdním plánu ještě zůstávají Čína a Havajské ostrovy.

Druhou zahraniční povinností byla stáž. Po dobu tří až šesti měsíců každý z patnácti účastníků programu Postdok ČZU působil na zahraničním pracovišti v daném oboru.

Úzký kontakt s kolegy v cizině je nezbytnou podmínkou k udržení kroku se světovým výzkumem i cenná zkušenost. K dnešním dnům postdoci navázali a rozvinuli spolupráci s výzkumnými institucemi v Austrálii, Číně, Belgii, Francii, Itálii, Jižní Africe, Německu, Nizozemsku, Polsku, Rumunsku, na Slovensku, ve Španělsku, Velké Británii a v USA.

Projekt označený zkráceným názvem jako Postdok ČZU CZ.1.07/2.3.00/30.0040 je financovaný Evropskou unií v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK) a končí v červnu 2015.

Z množství zahraničních zkušeností citujeme zážitky badatelů z nejvzdálenějších končin – Stanislava Korenka, který pobýval v Austrálii, a Karla Doudy, jenž pracoval v USA a v Číně.

Jako na jiné planetě

Stanislav Korenko absolvoval stáž v australském Queenslandu, konkrétně na pracovišti prof. Gemme Waltera na School of Biological Science, University of Queensland. Zabýval se studiem chování pavouků tvořících sítě,

Stanislav Korenko v Queenslandu

konkrétně změnami v chování a snovací činnosti vyvolanými larvou parazitické vosičky. Za bezmála půl roku nasbíral data v tamních národních parcích Tamborine, Fairlies Knob, Eurimbula, Deepwater, Great Sandy, Noosa a D'Aguiar. Se svými příspěvky také vystoupil na dvou australských konferencích, v Melbourne a Adelaide.

„Člověk se někdy cítil jak na jiné planetě, lidé jsou příjemní, život není tak unáhlený jako v Evropě a překvapivě všechno funguje. Na druhé straně sehnat ubytování v Austrálii včetně Brisbane je umění a chce to trpělivost nebo mít známého, který vás ubytuje ve svém

Karel Douda (vlevo) absolvoval vědecký pobyt v USA a v Číně.

„Považuji za veliké štěstí, že jsem měl příležitost se v tak krátké době podívat na klíčová místa, ve kterých se vytváří rozhodující poznatky v mém oboru. Bylo to o to zajímavější, že šlo o pohled z tak odlišné perspektivy. Asi jediné společné v obou místech byl velmi přátelský a vstřícný přístup kolegů. Na Missouri State University mě udivila především bezchybná organizace výzkumu a chodu univerzity – první den po příjezdu jsem měl vyrobenou zaměstnaneckou kartu, zřízený univerzitní e-mail, vstupní hesla do intranetu a klíče ke všem potřebným laborořím. Druhý den jsem se již naplno věnoval práci v laboroři, která je zřejmě nejlepším pracovištěm pro výzkum hostitelských vazeb sladkovodních mlžů na světě. V přátelském týmu měsíc uplynul jako voda a podařilo se nám provést dlouho připravovaný experiment vlivu stresu rybiho hostitele na vývoj parazitických stádií mlžů.“

V čínském Wu-chanu se zase všechno neslo v duchu dalekosáhlých změn prostředí. Krajina je protkaná nadzemními železničními tratěmi, dálnicemi a lesy rozestavěných mrakodrapů. Často velmi těžké bylo získat studijní materiál, protože řada lokalit od minulých návštěv zcela změnila svoji podobu. Oddělení profesora Liu je jedním z mála pracovišť v celé Číně, které se zabývá biologii a ekologií druhů, které z tohoto prostředí postupně mizí. Na druhou stranu odtud pochází řada nebezpečných invazních druhů, které se šíří po celém světě. Měl jsem příležitost věnovat se zde hostitelským vazbám obří asijské škeble *Sinanodonta woodiana*, a navázat tak na několikaleté výzkumy, které jsme prováděli v jejím nepůvodním areálu v Evropě.“

domě. Já měl to štěstí, že se nám o ubytování postarali.

Příroda je tady úžasná a spousta hypotéz, se kterými pracujeme v Evropě, tam neplatí. Za téměř půl roku v australském Brisbane jsem získal biologická data z terénu a laboratorních testů, s kterými budu pracovat ještě několik let. Navázal jsem spolupráci s kolegy nejen z Brisbane, ale i ze Sydney a Melbourne. Získal jsem unikátní data o manipulaci pavouků jeho blanokřídlými parazitoidy. Jsou dokonce vůbec první pro oblast Austrálie a budou jistě zajímavé pro publikování v odborném časopise. Doufám tedy, že se mi v blízké budoucnosti podaří do Brisbane dostat a pokračovat v řešení záhad australské fauny,“ popsal pobyt u protinožců slovenský vědec.

Pohled z odlišné perspektivy

Karel Douda absolvoval dva pracovní pobyt. Specialista na sladkovodní měkkyše se

nejprve na měsíc zapojil do výzkumu vlivu stresu na hostitelsko-parazitické vazby mlže a ryby na Missouri State University v americkém Springfieldu. Pod vedením prof. Chris Barnharta analyzoval kompatibilitu hostitele a parazita či stresové hormony, pečoval o laboratorní systém a samozřejmě odebíral vzorky i v terénu na vodních tocích v okolí univerzity. Druhou stáž absolvoval v květnu až červenci 2014 na oddělení ekologie vodních organismů v Ústavu hydrobiologie Čínské akademie věd ve Wu-chanu. Zapojil se tak do výzkumu také v rámci svého projektu GAČR (r. č. 13-05872S), který se zabývá vlivem nepůvodních druhů na hostitelsko-parazitické vztahy. Ve vnitřních laborořích i venkovních akvakulturách se věnoval experimentům cíleným na vazby mezi mlži a rybami. Díky finanční spolupráci čínské partnerské organizace mohl podniknout i několik výjezdů po střední Číně, konkrétně na jezera Po-jiang nebo Bao-an.

Své zážitky ze zahraničí zhodnotil takto:

Tomáš Jůnek

Bioekonomika v centru pozornosti programu Horizont 2020

Kancelář pro podporu mezinárodních projektů zaměřených na Life Sciences v rámci Evropského výzkumného prostoru je oborová kontaktní organizace, jež se zaměřuje na cílenou podporu realizace mezinárodních projektů ve výzkumu a vývoji v této oblasti.

Kancelář sídlí na České zemědělské univerzitě v Praze, která má určité zkušenosti s realizací mezinárodních projektů v oblasti zemědělských a potravinářských věd a navazujících oborech v technické i socioekonomické oblasti včetně věd environmentálních. Bude je poskytovat zájemcům v daném oborovém vymezení s výhledem na možnou spolupráci v této oblasti.

Cílem projektu, podpořeného z programu EUPRO (MŠMT), je podpořit účast špičkových českých odborníků a týmů v mezinárodních programech výzkumu a vývoje v rámci programu pro léta 2014–2020 Horizont 2020. Podpora účasti špičkových českých vědeckých týmů v oblasti Life Sciences umožní jejich podíl na utváření Evropského výzkumného prostoru, v němž bude kladen velký důraz právě na bioekonomiku. Zapojení českých vědců je zcela zásadní pro udržení konkurenceschopnosti českých vědecko-výzkumných pracovišť.

ČZU zamýšlí...

■ Vytvořit oborově zaměřenou podpůrnou kancelář pro poradenskou, administrativní a manažerskou podporu účasti vědeckých týmů zabývajících se primárně v Praze a ve středních Čechách tzv. problematikou Life Sciences. (Life Sciences jsou pro účely tohoto projektu míněny vědy o živé a neživé přírodě, zemědě-

ské vědy a navazující obory v technické i socioekonomické oblasti včetně věd environmentálních – pozn. red.). Tato kancelář bude sloužit vědeckým pracovníkům z univerzit a dalších vědecko-výzkumných institucí, kteří se aktivně zajímají o účast v programech zaměřených na základní výzkum a vývoj v EU. Kancelář bude sice zaměřena na výzkum v inovativních oblastech vědy (např. biotechnologie, genetika a další identifikované oblasti propojující různé vědecké a technické disciplíny), ale bude také zabezpečovat podporu ve všech relevantních oblastech programu Horizont 2020 s cílem posílit nejen účast v projektech.

■ Zabezpečit dostatečně účinné získávání relevantních informací v poradních orgánech jednotlivých programů a zajišťovat jejich rozšíření vhodnou formou cílové skupině díky prohloubení kontaktů s generálním ředitelstvím pro výzkum, inovace, s programovými výbory a dalšími institucemi včetně české styčné kanceláře pro evropský výzkum sídlícími v Bruselu. Z průběžného vyhodnocování dosavadního zapojení a spolupráce při realizaci projektů v rámcových programech je zřejmé, jak důležitou roli má rychlé zprostředkování přesných informací při tvorbě řešitelských konsorcií i při formulování samotných žádostí. Bez podpory v této oblasti nemohou české týmy jako žadatelé koordinující projekty uspět.

Konkrétními nástroji budou informační semináře, praktické workshopy, individuální konzultace. Zájemcům budou k dispozici zpracované metodické materiály, tištěný a elektronický newsletter a též webové stránky.

Jedinečnost a originalita projektu spočívá v zaměření projektu na Life Sciences, přičemž právě bioekonomika je jedním z pilířů strategie rozvoje Evropy a hraje též zásadní roli v rámci Evropského výzkumného prostoru, resp programu Horizont 2020. Projekt je jedinečný a originální i ve způsobu práce kanceláře, která zajistí vzájemnou spolupráci a předávání získaných zkušeností projektových specialistů pražských univerzit a aktivních vědecko-výzkumných institucí v rámci pravidelných setkávání, ale i neformálních kontaktů, čímž dojde k synergickému efektu, který je výhodný pro všechny zúčastněné subjekty.

Zájemci z ČZU o začlenění do tohoto networku se mohou obrátit standardními kanály na oddělení pro strategii ČZU.

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.
prorektor pro strategii a informační systémy

Modernizace výuky udržitelného hospodaření s vodou a půdou

Na Fakultě životního prostředí ČZU se začal v této době řešit projekt Modernizace výuky udržitelného hospodaření s vodou a půdou v rámci rozvíjejících se oborů bakalářského studia (CZ.2.17/3.1.00/36149) financovaného z OP Praha – Adaptabilita.

Hlavní řešitelkou projektu je prof. RNDr. Dana Komínková, Ph.D., z Katedry aplikované ekologie, která vede osmnáctičlenný tým. V rámci přednášek byli do projektu zapojeni i externí přednášející, což se velmi osvědčilo v následných debatách. Studenti tak mohli načerpat informace od odborníků z praxe daných předmětů: Hydraulika I – Ing. Veverka, Ing. Kysela, Ing. Chára, Mgr. Šafaříková; Hydrobiologie – Mgr. Kučerová, Mgr. Mourka; Hydrologie I. – Ing. Šercl; Hydropedologie – Ing. Kuráz; Klimatické změny a vodní zdroje – RNDr. Daňhelka; Ochrana půd – RNDr. Cílek; Základy hydrauliky podzemních vod – Ing. Mls a konečně Základy vodního hospodářství – doc. Vrána. V průběhu zimního semestru 2014/2015 se do výuky zapojují postupně i další externí přednášející, zmiňme ještě Ing. Benešovou a Ing. Emingeru, kteří se zapojí do přednášek v rámci předmětu Úprava pitných a čištění odpadních vod.

Jak projekt od začátku pokročil? V zadání bylo řešitelkou slíbeno, že úspěšně projektem podpoří 709 studentů, a již po prvním semestru byl tento počet o 41 studentů překročen a další studenti se dále úspěšně zapojují. Tito studenti byli a jsou o projektu informováni během přednášek a cvičení, a tudíž vědí, že pro ně jsou zpracována nová skripta pro předměty Hydraulika I., Hydrobiologie, Hydrologie I., Hydropedologie, Klimatické změny a vodní zdroje, Metody vyhodnocení vodo hospodářských dat, Ochrana půd, Úprava pitných a čištění odpadních vod a Základy hydrauliky podzemních vod. Pro předměty Vodárenství a stokování a Základy vodního hospodářství byla skripta inovována.

Celkem bylo pro tyto předměty zpracováno 30 výukových posterů a 40 videí a webová aplikace, která řeší sružené nelineární nestacionární konvekčně-difuzně-reakční rovnice metodou konečných prvků v 1D a 2D prostoru.

Již teď se dá s jistotou říci, že projekt splnil svůj účel, modernizoval vytištěná skripta, která si dnes může každý student stáhnout do moderních mobilních zařízení a kromě toho nahlížet na postery a videa, posílil profesní orientaci a propojil studenty s odborníky z praxe.

prof. RNDr. Dana Komínková, Ph.D.

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

Ceny Josefa Hlávky

Stejně jako každý rok byly i letos v předvečer výročí 17. listopadu na zámku Josefa Hlávky v Lužanech u Přeštic uděleny Ceny Josefa Hlávky pro nejlepší studenty a absolventy pražských veřejných vysokých škol, VUT v Brně a mladé talentované pracovníky Akademie věd České republiky.

Ceny uděluje Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, nejstarší česká nadace, která byla dr. Josefem Hlávkou založena dne 25. ledna 1904. Cena je určena pro talentované studenty v bakalářském, magisterském nebo doktorském studiu, kteří prokázali výjimečné schopnosti a tvůrčí myšlení ve svém oboru, a pro mladé talentované vědecké pracovníky Akademie věd ČR do 33 let jejich věku.

O udělení ceny rozhoduje správní rada Nadání na návrh rektorů českých vysokých

škol v Praze, rektora brněnské techniky, předsedy Akademie věd ČR a ředitele IKEM Praha. Návrh na udělení Ceny Josefa Hlávky zasílají správní radě Nadání rektori pražských českých vysokých škol, a to z každé fakulty podle schválených pravidel ne více než jednoho kandidáta. Rektor Vysokého učení technického v Brně a předseda Akademie věd ČR navrhuji kandidátů pět.

V letošním roce obdrželi Cenu Josefa Hlávky následující studenti České zemědělské univerzity v Praze:

Ing. Jan Veselý (PEF)

Absolvoval studijní obor Projektové řízení. Po celou dobu studia vykazoval vynikající výsledky v jednotlivých předmětech a rovněž i při státní zkoušce obdržel hodnocení výborně. Diplomová práce na téma Projekt systému řízení skladu zpracovaná na Katedře systémového inženýrství byla oponentem i komisí hodnocena jako práce vysoké úrovně, a to jak po stránce zpracování daného tématu, tak po stránce pojetí samotné analýzy a návrhu systému řízení skladu. Práce svým rozsahem i kvalitou přesáhla rámec diplomové práce a je skutečným přínosem i pro danou organizaci, kde analýza proběhla.

Ing. Aneta Vaňková (FAPPZ)

Absolvovala studijní obor Kvalita a zpracování zemědělských produktů. Absolventka je aktivní a efektivní, cílevědomá se schopností dotáhnout práci do konce. Diplomová práce na téma Vliv myopatií na kvalitu masných výrobků byla zpracována na základě aktuálních potřeb technologické praxe. Ve spolupráci

Prof. Ing. Václav Vaněk, CSc., (vlevo) převzal 16. listopadu medaili Josefa Hlávky.

Medaile Josefa Hlávky pro Václava Vaňka

Prestížní ocenění Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových letos obdržel vědec z ČZU, prof. Ing. Václav Vaněk, CSc., jenž se věnuje více než 50 let výživě rostlin.

Co pro vás cena znamená?

Ocenění medailí Hlávkovy nadace si velice vážím a považuji ji za uznání dlouhodobé práce mé, ale všech spolupracovníků, především Katedry agroenvironmentální chemie a výživy rostlin, fakulty i univerzity. Při této příležitosti bych proto chtěl všem spolupracovníkům, zvláště vedoucímu katedry, panu děkanovi a rektorovi poděkovat za vytváření dobrých podmínek pro soustavnou práci.

Cenu jste obdržel v souvislosti s vaší celoživotní prací v oblasti výživy rostlin, na jaká témata se soustředíte především?

Již delší období se celé pracoviště zaměřuje na racionální použití hnojiv (každoročně pořádáme na toto téma konferenci – letos je již dvacátá) tak, aby byla zajištěna dobrá a kvalitní rostlinná produkce jako základní předpoklad pro výrobu kvalitních krmiv a potravin a současně zachována, případně zvýšena půdní úrodnost. Racionální hnojení založené na solidních znalostech potřeby živin rostlinami a stanovištních podmínkách udržuje potřebnou půdní úrodnost, a tím zajišťuje harmonickou výživu rostlin a následně i předpoklady zdravé výživy zvířat a člověka. Je nepochybné, že půdní poměry a výživný stav prostředí ovlivňují veškerý život na Zemi.

Na co se chcete zaměřit v budoucnu?

V následujícím období je mým velkým úkolem se nadále snažit z pozice předsedy redakční rady vědeckého časopisu Plant, Soil and Environment o udržení a další zvýšení úrovně tohoto časopisu, který je v současnosti nejlépe hodnoceným zemědělským vědeckým časopisem u nás a celkově se řadí do lepší poloviny všech vědeckých časopisů této kategorie ve světě. S kolektivem spolupracovníků dokončujeme rukopis a v roce 2015 vydáme novou učebnici Výživa a hnojení polních plodin.

s firmou, která produkuje aditivní látky do potravin, se absolventka přímo v provozních podmínkách podílela na přípravě suroviny a následně vzorků s různými aditivami, jejichž efektivitu hodnotila chemickými, fyzikálními a senzorickými metodami. Z hodnocení výsledků vzniklo doporučení pro výrobce, které se v pozdějším provozním pokusu potvrdilo.

Ing. et Ing. Jan Papež (TF)

Absolvoval studijní obor Technologická zařízení staveb. Nominován byl za vynikající výsledky ve studiu a vědeckou práci v rámci řešení diplomové práce na téma Technika prostředí v dojárnách. Student dosáhl vynikajících výsledků ve studiu a získal Cenu děkana TF ČZU v Praze za výborný prospěch a aktivní činnost na fakultě. Výsledky výzkumu student prezentoval již v pregraduálním cyklu studia na mezinárodní konferenci v estonském Tartu a naváže na ně ve studiu doktorského studijního programu. Ve své výzkumné činnosti se zabývá úpravou vnitřního prostředí stájových prostor pro skot s ohledem na welfare. V doktorském studiu se bude zabývat energetickými, provozními a mikroklimatickými podmínkami ve stájích pro dojnice.

Ing. Regína Orálková (FLD)

Absolvovala studijní obor Dřevařské inženýrství. Po celé období náročného studia patřila k nejlepším studentům a i u státních závěrečných zkoušek prospěla výborně. Vysoce hodnocena byla také její diplomová práce zpracovaná na téma Návrh kombinovaného nábytku a doplňků pro kočky a lidi. Práce pojednává o navrhování a konstruování nábytku, který je svými užitnými i designovými vlastnostmi určen jak pro lidi, tak pro jejich domácí mazlíčky, kočky – speciálně kočky domácí. V rámci práce byl proveden průzkum trhu s tímto sortimentem a byla identifikována nika na trhu

kombinovaného nábytku i nábytku pro kočky.

Ing. Lukáš Černík (FŽP)

Absolvoval studijní obor Regionální environmentální správa. Jmenovaný byl nominován za významný a aktuální přínos diplomové práce na téma Analýza vývoje zemědělské krajiny v Plzeňském kraji, kterou zpracoval na Katedře aplikované geoinformatiky a územního plánování. Práce mapuje trendy vývoje v zemědělské krajině Plzeňského kraje prostřednictvím analýzy krajinného pokryvu s využitím leteckých snímků (ortofotomap) vybraných lokalit ze tří období – 50. let 20. století, z přelomu 80. a 90. let 20. století a ze současnosti. Ze získaných dat byly vypočteny různé krajinné metriky k hodnocení struktury a diverzity krajiny a k hodnocení charakteristik kategorií krajinného pokryvu v zájmovém území. Byly zjištěny výrazné změny ve struktuře zemědělské krajiny – snížení počtu ploch, zvýšení jejich průměrné velikosti i v zastoupení kategorií využití ploch krajinného pokryvu.

Ing. Johana Rondevaldová (FTZ)

Absolvovala studijní obor Tropické a subtropické zemědělství. V rámci své disertační práce se zabývá studiem biologicky aktivních látek z tropických a subtropických rostlin, speciálně jejich antimikrobiálním a kombinačním účinkem. Předchozí magisterské studium na téže fakultě absolvovala s vyznamenáním v roce 2011 a obdržela za něj Cenu ředitele Institutu tropů a subtropů ČZU. V roce 2012 byla hlavní řešitelkou projektu Vyhodnocení synergického antimikrobiálního účinku vybraných fenolických látek rostlinného původu, který byl financován z programu Věda a výzkum pro život 2011 Nadace Tomáše Bati.

Ing. Petr Zasadil, Ph.D.
prektor pro pedagogickou činnost

Dvanáct měsíců spolupráce s NTK

Ve srovnání s ostatními čtenáři jsou studenti ČZU dvakrát aktivnější, co se týče využívání služeb NTK.

Více než 16 000krát využili registrovaní čtenáři z ČZU služeb nejstarší knihovny technické literatury v Česku, z toho přes 2000 návštěv využilo tzv. noční studovny. Intenzivní spolupráce mezi NTK a ČZU v Praze byla navázána před rokem, v říjnu 2013 podpisem Smlouvy o spolupráci při využívání prostorů a služeb NTK. Na základě této smlouvy je studentům a zaměstnancům ČZU poskytnuta bezplatná registrace čtenáře NTK. Registrace umožňuje zaměstnancům a studentům doktorských studijních programů využívat všech služeb, které NTK poskytuje svým čtenářům včetně dálkového přístupu do elektronických informačních systémů (EIS). Pro vyšší komfort užívání je portál dálkového přístupu do EIS NTK přístupný ze stránek ČZU a ke vstupu do budovy NTK je možné používat průkaz ISIC nebo ITIC.

Zaregistrovaní čtenáři, kterých je na ČZU přes 2000, mají možnost vstupu buď do veřejné části – tzn. knihovny s volným výběrem fondu v otevírací době knihovny –, nebo do noční studovny mimo běžnou otevírací dobu.

Studenti naší univerzity si vypůjčili přes 5000 publikací z fondu integrované knihovny, což je 13,5 % ze všech absenčních výpůjček uskutečněných registrovanými studenty středních a vysokých škol. Zájem měli hlavně o obory:

- Obchodní styk. Evropa. Obchodní činnost. Marketing. Office management.
- Komunity. Sociální skupiny. Sociologie města. Plánování měst. Obnova a sanace měst. Urbanizace. Územní plánování.
- Výroba. Technologie dřeva. Dřevěné výrobky. Nábytek.
- Zemědělství. Krajinná architektura.

• Environmentální technologie. Kanalizace. Stokování. Komunální odpad. Pevný odpad. Velký zájem byl i o využívání týmových studoven. Celkem bylo uskutečněno 235 rezervací týmových studoven. Studenti strávili v těchto prostorách 711 hodin. Služba je mezi studenty vysokých škol velmi populární, NTK tuto službu podporuje i zvýhodněnou cenou 10 Kč/hod.

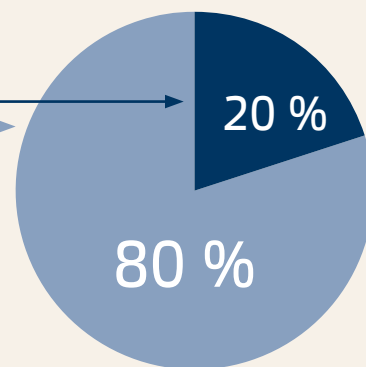
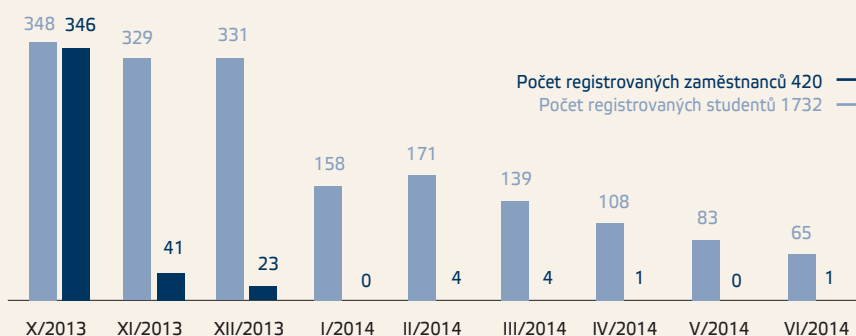
Spolupráci koordinuje Studijní a informační centrum ČZU. Tady také získají informace případní další zájemci jak ze strany studentů, tak zaměstnanců.

prof. Mgr. Ing. Markéta Sedmíková, Ph.D.
prorektorka pro vědu a výzkum

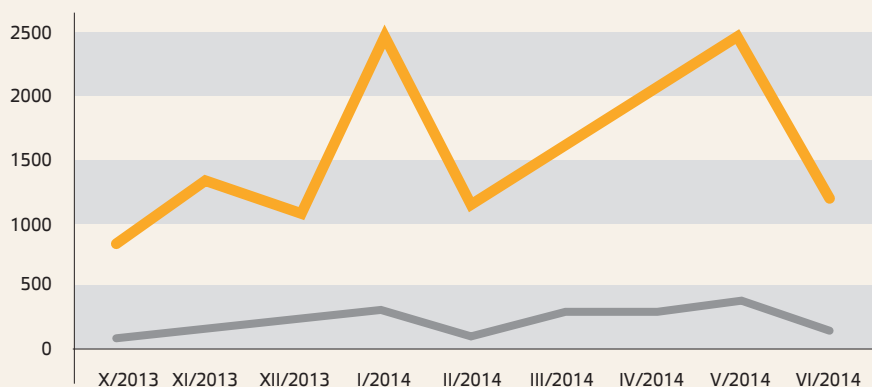
doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro školní podniky a vnější vztahy

Počet registrovaných studentů a zaměstnanců ČZU v Praze

Počet vstupů studentů a zaměstnanců ČZU v Praze do NTK

Národní technická knihovna v číslech

1 500 000 svazků – kapacita knihovny

1200 odborných časopisů

50 000 elektronických časopisů

18 000 časopisů dálkově přístupných

5 let provozu v nové budově

Ministr školství Marcel Chládek ocenil úsilí vědců z ČZU

Dne 1. října 2014 vyhlásil rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c., Ceny rektora za nejlepší publikační výstup doktorandské výzkumné práce a Ceny rektora za nejlepší publikační výstupy ČZU v Praze.

Ceny studentům slavnostně předal společně s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Marcellem Chládkem v úvodu oficiálního přivítání studentů prvních ročníků doktorských studijních programů v univerzitní aule.

Oceněno bylo patnáct autorů z řad doktorandů, z nichž většina pracuje na FAPPZ, FLD a FŽP. Na prvním místě se umístil Ing. Petr Hlaváč z FLD, který obdržel Cenu rektora za osm vědeckých publikací zaměřených na studium brouků čeledi drabčikovitých a lanýžovníkovitých. Na druhém místě se umístil Ing. Volodymyr Trotsiuk, také z FLD, jenž publikoval tři vědecké články zaměřené na studium smrkových lesů v Karpatech na Ukrajině a v Rumunsku. Na třetím místě se umístila Ing. Lenka Krpálková z FAPPZ, která Cenu rektora získala za čtyři vědecké publikace věnované produkčním a reprodukčním vlastnostem sko-

tu. Celkem bylo přihlášeno 81 prací od 30 doktorandů.

Zároveň bylo oceněno jedenáct vědeckých pracovníků ČZU. Přihlášené práce byly vyhodnoceny v rámci jednotlivých fakult, přičemž každá z nich nominovala nejvýše dvě nejlepší práce, a to v kategorii nejlepší vědecká publikace nebo nejlepší popularizační či aplikovaný publikační výstup. Přítomní děkani fakult pak ceny předávali společně s rektorem ČZU.

Cenu rektora pro zaměstnance ČZU získali Lukáš Čechura a Zuzana Křístková z PEF, tým Aleše Vaňka a Vladislava Chrastného a tým Josefa Suse z FAPPZ, František Kumhála, Miroslav Kavka s Václavem Proškem a Vladimír Legát z TF, Jan Vymazal a Jan Wild z FŽP, Vojtěch Čada s Miroslavem Svobodou a Pavlem Jandou z FLD a Karolína Brandlová s týmem z FTZ. Ceny rektora jsou spojeny s finanční premii.

Kultura – Město – Trvání

Do německo-českého uměleckého projektu, který letos probíhal v Karlových Varech, se hned třemi akcemi zapojila Katedra zahradní a krajinné architektury Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU.

Půl roku trvající projekt zahrnoval výstavy, workshopy, koncerty a diskusní setkání umělců, studentů, kulturních expertů a občanů obou zúčastněných zemí. Katedra zahradní a krajinné architektury Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů České zemědělské univerzity v Praze se na tomto projektu výrazně podílela, a to hned třemi akcemi. Odborný asistent akademický sochař Aleš Hnízdil realizoval v měsících květnu, červnu a červenci na pozvání spolku Kunstverein Hochfranken Selb v Galerii Goller v německém Selbu svoji samostatnou výstavu nazvanou Cyklická energie a prolínání vědomí.

Kov

Pozoruhodného úspěchu dosáhla studentka prvního ročníku bakalářského studia Katedry zahradní a krajinné architektury Zuzana Končelová, když na workshopu s kovem

Katharina Heubner pracuje s bambusem v našitpaných třískách a vytváří až zraňující instalaci se silným vnitřním napětím koncentrovanou do sebe. (Gleichheitsprinzip, Princip rovnosti)

v německém Selbu vytvořila železnou plastiku Elementy a rovnocenně se tak zařadila mezi sochaře akademie v Norimberku a Akademie výtvarných umění v Praze. Její monumentální socha symbolizuje tři elementy – zemi, vodu, vzduch a čtvrtým elementem je oheň, který je uzavřen v oceli – v procesu tavení železné rudy. Částečně kinetická socha je tvořena svazky ocelových prutů, je porostlá břechtanem

Veronika Trčková vytvořila v prostoro-
vé linii procházející v monumentální
formě okolo nás svoji představu
o komunikaci a prolínání myšlenek
a vztahů v díle nazvaném Touha
a objetí.

a v zavěšených segmentech reaguje na proudění vzduchu. Workshop tří německých a tří českých mladých umělců, který vedl docent Helmut Hahn z akademie v Norimberku, se konal od 11. do 31. května.

Bambus

Na dalším workshopu (materiál bambus) se pak pod vedením akademického sochaře Aleše Hnízdila představily další tři studentky pražské fakulty Zuzana Čížárová, Zuzana Bečvářová a Veronika Trčková. Vytvořily nepřehlédnutelné monumentální objekty, zvládly konkurovat pracím a zkušenostem studentů akademie v Norimberku na srovnatelné úrovni. Během pěti dnů vytvořit z bambusových tyčí umělecká díla je velice nesnadný úkol. Pro vedoucího workshopu a jistě i pro všechny zúčastněné to byl velice napínavý a z tvůrčího hlediska velice vzrušující proces. Vznikla tu celá řada zajímavých projektů, každý účastník

Anna Handick pracuje v komornějším měřítku se strukturou bambusu a koncepčně se koncentruje na elementární formu a funkci zrození přírodních druhů. (Windschatten, Závětrí)

uchopil bambus jako materiál zcela osobitým a originálním způsobem.

Projekt byl na české straně realizován Uměleckou asociací Karlovy Vary ve spolupráci s Galeríí umění Karlovy Vary – Interaktivní galeríí Becherova vila a na německé straně uměleckým spolkem Kunstverein Hochfran-

Jan Samec vytvořil minimalistický objekt pokorně respektující vlastnosti bambusu a nechal se inspirovat jeho vertikální osou, která nás až filozoficky přenáší do jiného prostoru. (Prostor)

ken Selb a Galeríí Goller. Záštitu nad projektem Kultura – Město – Trvání převzali Dr. Ludwig Spaenle, bavorský státní ministr pro vzdělání a kulturu, vědu a umění, a Rudolf Jindrák, velvyslanec České republiky ve Spolkové republice Německo.

akad. soch. Aleš Hnízdil

Projekty ČZU v jižní Etiopii

Česká zemědělská univerzita v Praze v rámci Regionu jižních národů, národností a lidu (SNNPR) v Etiopii realizuje rozvojové projekty již od roku 2011. Aktuálně implementuje tři projekty, a to v gesci České rozvojové agentury.

Prvním projektem, realizovaným Fakultou tropického zemědělství (FTZ), byla Podpora kvality a rozsahu poradenských služeb ve woredě Angacha, zóna Kembata Temboro. Projekt byl začátkem letošního roku prodloužen až do konce roku 2015. Z původního zaměření na podporu

zemědělských poradenských center ve formě materiálu, technologií a transferu know-how se v průběhu realizace hlavní aktivity postupně soustředily na nově založenou kooperativu, které budou předány zpracovatelské centrum zemědělských produktů, inseminační centrum drobných přeživkavců a včelařské

centrum. Nadále také probíhají školení pro zemědělské poradce a farmáře v tematických okruzích včelaření, chov drobných přeživkavců, zpracování zemědělských produktů, protierozní opatření a pěstování olejnin.

Dlouholetá spolupráce

V roce 2013 navázala ČZU spolupráci s Institute of Technology, Hawassa University (HU). Institute of Technology je jejím jediným institutem – v podmínkách Etiopie má institut v rámci univerzity vyšší pravomocí než fakulta. Nachází se v areálu nově postaveného kampusu Hawassa University na okraji Awassy, hlavního města SNNPR.

Pedagogický sbor Institute of Technology čítá přes 120 pedagogů, na škole studuje více než 4700 studentů. Institute of Technology tvoří dvě fakulty a sedm kateder, přičemž nejintenzivněji ČZU spolupracuje se School of Biosystems and Environmental Engineering.

Podpora pedagogů

Na podzim loňského roku začala realizace projektu Vysílání českých učitelů do Etiopie – podpora zvyšování kvality vysokého školství na Hawassa University, letos na podzim pak projekt Rozvoj vědecko-výzkumných kapacit pedagogů a studentů Institute of Tech-

nology, Hawassa University. Oba projekty jsou implementované Fakultou tropického zemědělství v úzké spolupráci s Technickou fakultou. Hlavními aktivitami prvního projektu je přímá participace pedagogů ČZU na výuce (doposud učili na Institute of Technology dva pedagogové z obou fakult), organizace pedagogicko-didaktického semináře (realizuje se ve spolupráci s Institutem vzdělávání a poradenství) a dalších seminářů podle potřeb Institute of Technology (vědecko-výzkumný seminář pro studenty, příprava správné prezentace, vědecký seminář pro pedagogy IoT atd.) a dovybavení laboratoře School of Biosystems and Environmental Engineering.

Podpora etiopského výzkumu

Druhý projekt je zaměřen na podporu vědecko-výzkumné činnosti pedagogů Institute of Technology. V roce 2014 i 2015 budou komisi Institutu a garanty výzkumu z ČZU (doc. Ing. Jan Banout, Ph.D., a doc. Ing. David Herák, Ph.D.) vybrány a financovány vždy čtyři návrhy výzkumu, vedené místními pedagogy a realizované v Etiopii. Kromě toho proběhnou výzkumy, které povedou odborníci z ČZU. Výzkumnou činnost všech týmů budou průběžně kontrolovat garanti výzkumu z ČZU. Výsledkem projektu pak bude publikování výsledků výzkumů v prestižních vědeckých časopisech a na mezinárodních konferencích.

Oba posledně zmiňované projekty jsou financované z dotačního programu České rozvojové agentury Vysílání českých učitelů do rozvojových zemí – podpora zvyšování kvality vysokého školství v partnerských rozvojových zemích. FTZ kromě dvou etiopských projektů v rámci tohoto programu od roku 2012 implementuje projekty též v Moldávii, Mongolsku, Kambodži a nově rovněž v Gruzii a Bosně a Hercegovině.

Ing. Kristina Rušarová

Plavba

po Baltském moři
aneb SAIL 2014

FRYDERYK CHOPIN
SZCZECIN

V rámci programu Baltic University vzniká řada kurzů, které umožňují studentům nejen získání nových znalostí, ale také práci v mezinárodních kolektivech, jejichž členem je i ČZU.

Jeden z kurzů v rámci univerzity je naprosto výjimečný, je to vlajková loď Baltic University. Název tohoto kurzu je Sustainability Applied in International Learning, což se většinou zkracuje jako SAIL. Zkratka určuje další rozměr tohoto 14denního kurzu: celý kurz se odehrává na palubě polského dvojstěžníku Fryderyk Chopin při plavbě po Baltickém moři. Cílem kurzu není pouze seznámit se se základy trvale udržitelného rozvoje, ale pokusit se je uplatnit i v praxi, během plavby.

Všichni účastníci kurzu, studenti a pedagogové, se každý den plně zapojují do života na lodi, a to od ranního úklidu přes službu v kuchyni až po čtyřhodinové hlídky, kdy nejen řídí loď, ale také manipulují s plachtami a podílejí se na chodu lodi pod vedením zkušené profesionální posádky.

SAIL je něco mimořádného nejen pro studenty, ale i pro pedagogy. Kdy jindy se vám poštěstí být na nádherném dvojstěžníku a mezi přednáškami stát u kormidla nebo šplhat na stěžeň, stahovat nebo vytahovat plachty? Kde jinde se vám stane, že z přednáškové místnosti odbíhají studenti a pedagogové, protože trpí mořskou nemocí a potřebují trochu čerstvého vzduchu... SAIL zcela určitě posune hranice vašich odborných znalostí, ale sáhnete si i na svoje osobní limity a zjistíte, že když už nemůžete, tak je ve vás ještě stále spousta síly vylézt

při bouřce na stěžeň a stáhnout plachty a to též opakovat za noc několikrát. Po 14 dnech najdete spoustu nových přátel, kteří vás budou mít přečtené za krásného počasí i za bouřky a o kterých i vy budete vědět skoro vše. A po 14 dnech budete z lodi odcházet vyčerpaní, usměvaví, se spoustou nových zkušeností a znalostí, a to nejen o moři a trvale udržitelném rozvoji, ale hlavně o sobě samých. SAIL je životní zkušenost, která vás změní a posune.

Baltská síť

Baltic University je síť více než 225 univerzit a dalších organizací, které se podílejí na vysokoškolském vzdělávání, ze 14 států. Většina členských organizací sídlí ve státech, jež se rozkládají na břehu Baltského moře. Výjimkou však nejsou ani členové z vnitrozemských států, jako je Česká republika a Slovensko. Mezi členy BU se již několik let řadí i Česká zemědělská univerzita v Praze. V letošním roce měla ČZU svého prvního účastníka-pedagoga, který se plavby účastnil. Stala se jím prof. RNDr. Dana Komínková, Ph.D.

Baltic University je koordinována Centrem pro udržitelný rozvoj v Uppsale (Uppsala Centre for Sustainable Development), které je součástí Uppsala University. Cílem programu BU je rozvoj vzdělávání v oblasti udržitelného roz-

voje, ochrany životního prostředí a demokracie. V rámci programu BU vzniká řada kurzů, jež umožňují studentům nejen získání nových znalostí, ale i práci v mezinárodních kolektivech. BU pořádá kurzy na taková témata, jako je Environmental Management, Sustainable Community Development, Sustainability Development Course, Sustainable Water Management, Education for Change, Ecosystem Health and Sustainable Agriculture a řadu dalších. Více informací o aktuálních kurzech a Baltic University můžete najít na <http://www.balticuniv.uu.se/>

prof. RNDr. Dana Komínková, Ph.D.

Euroleague for Life Sciences: výborní mezi výbornými

Ve dnech 14. a 15. listopadu mělo 21 studentů naší univerzity možnost poznat tuto organizaci a nároky, které přináší členství v prestižní síti univerzit. Studenti ČZU ukázali, že dokážou „dělat vědu“.

Ve zmíněných dnech se konal šestý ročník mezinárodní studentské konference, která je společně s letními školami jednou z hlavních aktivit Euroleague for Life Sciences – ELLS, jak dokumentují i následující čísla. Letních škol organizovaných ELLS se v roce 2014 zúčastnilo 11 studentů z naší univerzity a na ČZU přijelo na letní školy organizované v rámci ELLS 35 studentů. Na letních školách ELLS vyučovalo 12 pedagogů z ČZU a podílelo se na nich dalších 7 pracovníků. Na zmíněné studentské konferenci bylo již uvedených 21 studentů ČZU, když celkový počet zúčastněných studentů přesáhl 200. Ještě před studentskou konferencí diskutovali (13.–14. listopadu) zástupci univerzity a jednotlivých fakult (celkem jich bylo 21) se svými kolegy ze zahraničí o prvních zkušenostech z programu Erasmus+ nebo Horizont 2020 a samozřejmě připravovali aktivity svých předmětných oblastí (jsou představeny na [www stránce](http://www.strance.cz), na kterou odkazuje hlavní web ČZU) nebo podpůrných skupin, jako je rozvoj e-learningu a informačních a komunikačních technologií nebo hodnocení kvality výuky.

Studenti během samotné konference ve třech paralelních sekcích (Bio-economy and innovation; Sustainable, green and smart development; Agribusiness for modern society)

diskutovali z různých úhlů pohledu ústřední téma: Brave New Thinking, Brave New Sciences, Brave New World. Když jsem navštěvoval jednotlivé sekce a poslouchal vystoupení studentů nebo jsem je sledoval při prezentaci posterů, viděl a slyšel jsem vynikající příspěvky, které byly nové, neotřelé, ukazovaly nové možnosti vědy a také měly své praktické vyústění. Byly jedním slovem výborné a jsem rád, že mezi výbornými byli i naši studenti, jako je třeba Sage Sluter z FŽP, která se svým posterem se umístila jako druhá.

Jedinečná příležitost

Jestliže se chcete přesvědčit, zda i vy máte na to, prezentovat výsledky své vědecké a výzkumné práce na mezinárodním fóru před studenty prestižních evropských univerzit (ale i Cornellovy univerzity z USA, Hebrejské univerzity z Izraele, Lincolnovy univerzity z Nového Zélandu a Čínské zemědělské univerzity z Pekingu, které jsou tzv. strategickými mezinárodními

partnery ELLS), budete mít příští rok (13.–14. listopadu 2015) neopakovatelnou šanci představit své diplomové nebo bakalářské práce v areálu ČZU, který bude hostit již 7. ročník této mezinárodní studentské konference. Konference je určena i pro studenty doktorských studijních programů, ale pouze v prvním roce jejich doktorského studia, kdy mají možnost prezentovat výsledky své diplomové práce.

Porovnat se v mezinárodním prostředí je výzvou, která se již nemusí opakovat. Proto uvažujete-li například o doktorském studiu na ČZU, je mezinárodní studentská konference pořádaná ELLS a její studentskou organizací ELSA jedinečnou příležitostí, jak „ochutnat“ svět vědy a seznámit se s tím, co vás může v budoucnu čekat: diskuse o přednesených myšlenkách, ale i neformální setkání, kdy se dále probírají a rozvíjejí představené ideje, avšak již v „kulisách“ třeba společenského večera.

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

prorektor pro mezinárodní vztahy

Euroleague for Life Sciences – ELLS tvoří 7 univerzit: Česká zemědělská univerzita v Praze, Wageningen University /Nizozemsko/, Københavns Universitet /Dánsko/, Sveriges lantbruksuniversitet /Švédsko/, Universität für Bodenkultur Wien /Rakousko/, Universität Hohenheim /Německo/ a Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie /Polsko/.

Rektoři diskutovali o digitální kultuře

Na letošní výroční konferenci, která se konala 6. a 7. listopadu 2014 v srbské metropoli Bělehradě a již pořádala tamní prestižní Bělehradská univerzita, se sešlo přes 60 rektorů a prorektorů.

Diskutovali o budoucnosti vysokoškolského vzdělání, vědy a výzkumu v dunajském regionu v době bouřlivého rozmachu informačních a komunikačních technologií, které již zásadním způsobem proměnily naše životy. Téma Digitální kultura – synergie mezi vysokoškolským vzděláním a informačními technologiemi ukázalo jak výhody, tak i problematická místa spojená s používáním informačních a komunikačních technologií na vysokých školách. Při diskusích o hodnocení výkonů ve vědě (měřených prostřednictvím známých ve Web of Science Thompson Reuters), o tzv. Massive open online courses (MOOC) či o akademických svobodách se ukázalo, že informační a komunikační technologie mohou být, podobně jako oheň, „dobrým sluhou, ale i zlým pánem“. Masovost, kterou tyto technologie nabízejí a umožňují, nemusí vždy znamenat kvalitu a „oko“ Orwellova „Velkého bratra“ může být díky nim blíže, než si myslíme. I to byly některé z myšlenek, které na konferenci zazněly.

Na závěr konference se konala valná hromada, na které byl příštím předsedou Dunajské konference rektorů (volební období 2015–2016) zvolen současný rektor Univerzity zemědělských a veterinárních věd v Cluj Napoca v Rumunsku prof. Dr. Doru Pamfil.

Dunajská konference rektorů

Danube Rectors' Conference (neboli DRC) sestává z rektorů a prorektorů z téměř sedmdesáti univerzit z celého Podunají (od Černého lesa k Černému moři) včetně několika sousedních zemí. Cílem DRC je nejen výměna zkušeností mezi vrcholnými představiteli středoevropských a východoevropských univerzit, ale též implementace řady společných iniciativ: mezinárodní vědecké konference a sympozia, letní školy pro studenty, školení zaměstnanců z oddělení mezinárodních vztahů, spolupráce členských univerzit v regionálních projektech vládních i nevládních organizací z celého po-

vodí Dunaje, atd. Danube Rectors' Conference se také významně podílí na implementaci strategie EUSDR (European Strategy for the Danube Region).

Dunajská konference rektorů vznikla z iniciativy čtyř univerzit z Rakouska a Maďarska již před třiceti lety. Pořádá pravidelné výroční konference za účasti ministrů, významných osobností z Evropské komise a představitelů veřejného života. Jako každá konference rektorů má i DRC svého předsedu, místopředsedy a čestné předsedy. Valná hromada DRC volí předsedu na dvouleté funkční období. Stávajícím předsedou DRC (volební období 2013–2014) je rektor České zemědělské univerzity v Praze (ČZU) prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c. Rektor ČZU bude od roku 2015 zastávat funkci prvního místopředsedy konference.

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.
prorektor pro mezinárodní vztahy

IVP se podílí

na zvyšování pedagogických kompetencí vně univerzity

Institut vzdělávání a poradenství se dlouhodobě podílí na školení doktorandů, zemědělských poradců, členů místních akčních skupin i pracovníků Ministerstva zemědělství ČR.

Institut vzdělávání a poradenství se stal partnerem projektu Zvyšování kvalifikace studentů doktorských studijních programů a postdoktorandů zemědělských a veterinárních oborů, jehož koordinátorkou v rámci ČZU je prorektorka prof. Ing. Mgr. Markéta Sedmíková, Ph.D. Dílčími cíli projektu, které IVP realizuje, je vést účastníky k získání představ o poslání poradenské činnosti pro odbornou praxi, osvojení si metodologie transformace vědeckých poznatků do praxe a způsoby komunikace expert–uživatel.

K naplnění cílů jsou určeny semináře, které probíhají na ČZU v Praze a na MLU v Brně, kde jsou i pro účastníky z Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Hlavní témata seminářů, jež IVP zajišťuje, se týkají metodologie předávání odborných poznatků v práci poradce a s tím souvisejícím transferem informací do poradenské práce. Dále se týkají komunikace jako nástroje porozumění mezi lidmi, techniky úspěšného jednání s lidmi, komunikace s klientem a využívání ICT v transferu informací pro praxi. Získávané kompetence poradce pro šíření odborných

poznatků v praxi jsou rozvíjeny praktickým nácvikem s využitím zpětné vazby.

Kurzy na míru

Z iniciativy ministerstva zemědělství IVP zajišťuje pro Ústav zemědělských a ekonomických informací kurzy komunikačních a prezentačních dovedností, které v minulých letech absolvovala celá řada zemědělských poradců. V rámci výuky jsou zařazeny teoretické vstupy do problematiky metodologie lektorské práce, komunikace, základních komunikačních technik a jejich využití v situacích konkurenčního prostředí, zvládnutí stresu. Kromě toho jsou zde i další témata související s profesí s vysokým podílem sociálních činností. Stěžejní náplň kurzů tvoří praktická výuka – mikrovýstupy a řešení modelových situací. V letošním roce jsou připraveny dokonce dvě varianty podobných kurzů. Kurz komunikačních a prezentačních dovedností je realizován pro zaměstnance UZEI, kteří mají v pracovní náplni kontakt s klienty. Jedná se o zaměstnance téměř všech oddělení včetně pracovníků knihovny Anto-

nína Švehly. Další variantou je kurz zvyšování pedagogických kompetencí lektorů, který se bude do konce kalendářního roku opakovaně realizovat pro lektory působící v resortu Ministerstva zemědělství ČR na pozicích garantů dalšího vzdělávání pracovníků v zemědělství.

Většina pedagogů IVP se podílela na kurzech vysokoškolské pedagogiky, jež pro své učitele pořádal rektorát Univerzity Pardubice. Zájemci z řad pedagogů a postdoktorandů UP byli proškoleni ze základů vysokoškolské didaktiky, psychologie osobnosti, evaluace, tvorby testů a využívání informačních technologií v terciárním vzdělávání.

Institut vzdělávání a poradenství také mnoho let spolupracuje i s Českým svazem včelařů, podílí se na lektorské činnosti především pro učitele včelařství. Ti musejí pro získání licence mimo jiné absolvovat kurz Základy pedagogických a didaktických dovedností, který je v lektorské gesci IVP. Kurz je organizován v prostorách Středního odborného učiliště včelařského – Včelařské vzdělávací centrum o.p.s. v Nasavrkách.

Lektorský sbor IVP je v současné době posílen o mladé perspektivní pedagogy, kteří se významně a spontánně zapojují do výše uvedených a připravovaných aktivit.

doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.
PhDr. Mgr. Marie Hanušová
Ing. Ivan Miller, Ph.D.

Osobnosti debatují se studenty i veřejností

Fórum ČZU je cyklus veřejných diskusí na aktuální témata, jichž se účastní výrazné osobnosti společenského života. Po krátkých prezentacích se vždycky otevře debata, do níž mohou vstoupit všichni přítomní - studenti, pedagogové i ostatní posluchači z řad veřejnosti.

První veřejná diskuse v rámci cyklu Fórum ČZU proběhla 15. října 2014 od 16 hodin v zaplněném Klubu C. Náměstek ministra zemědělství Ing. Jindřich Šnejdrla diskutoval spolu se zástupcem Potravinářské komory Ing. Tomášem Kreuzerem, předsedou Asociace soukromého zemědělství Ing. Josefem Stehlíkem a analytikem Petrem Havlem o roli rodinných farem a budoucnosti českého zemědělství.

Zatímco zástupci institucí téma pojali z nadhledu a zaměřili se na přínosy ekologického zemědělství a potravinovou bezpečnost, zástupce farmářů vyzdvihl přínos farmářů a rodinných farem pro „udržení života na venkově“, tedy neprodukční funkce zemědělství, a také poukázal na rostoucí zájem o podnikání v zemědělské oblasti. Petr Havel pak v diskusi připomněl odvěkou zkušenost, že každý člověk se o své vlastnictví stará lépe než o společné či pronajaté. Samotná diskuse se potom zaměřila na urychlení žádoucího přenosu nových poznatků do praxe a na efektivní způsoby podpory farmářů a udržitelného způsobu hospodaření na českém venkově.

Role ČNB a konkurenceschopnost

Druhá debata se uskutečnila 19. listopadu 2014 a zaměřila se na konkurenceschopnost české ekonomiky a roli ČNB a komerčních bank. Diskutovali guvernér ČNB Ing. Miroslav Singer, hlavní ekonom ČSOB Ing.

Náměstek ministra zemědělství Ing. Jindřich Šnejdrla prezentoval přístup ministerstva k bioprodukcí.

Martin Kupka a komentátor Hospodářských novin Petr Fischer. Diskuse byla poprvé on-line přenášena na webové stránky ČZU, kde ji sledovaly další desítky zájemců.

Ve svém úvodním vystoupení guvernér ČNB zrekapituloval makroekonomický vývoj ČR za poslední rok v kontextu před rokem zahájené intervence centrální banky. Dnešní mírně příznivé ukazatele podle něj nicméně nelze vnímat jen jako přímý důsledek intervencí. Guvernér ČNB zároveň upozornil, že obdobné intervence mají vždy jen dočasnou účinnost. Apeloval rovněž na to, že konkurenceschopnost dlouhodobě neposílí ani úspěšná opatření, ale především aktivní a inovativní přístup podnikatelů a všech ostatních aktérů.

V tomto ohledu se shodl s druhým hlavním řečníkem Ing. Kupkou, který se zaměřil na různé způsoby sledování konkurenceschopnosti, přičemž se ukazuje, že ČR neprojevuje takovou dynamiku jako jiné země střední a východní Evropy. Zmínil též, že Česká republika, resp. tuzemské banky se nepotýkají s nedostatkem likvidity, ale spíše s nedostatkem důvěryhodných podnikatelských záměrů. Ko-

mentátor Petr Fischer v tomto kontextu upozornil na význam dlouhodobého rozvíjení podnikatelského prostředí a jeho stabilitu, což je ovšem do značné míry v rukou politické reprezentace. Všichni řečníci se shodli na tom, že vyhodnotit intervence ČNB bude možné až po deseti letech.

Solidarita a odpovědnost

Třetí beseda v rámci cyklu nesla název Solidarita a odpovědnost. Konala se 3. prosince opět v Klubu C. a diskuse byla zaměřena na budoucnost evropského modelu sociálního státu. Diskutovali předseda Senátu Milan Štěch, místopředseda Poslanecké sněmovny Ing. Jan Bartošek, biskup Václav Malý a ekonom Ing. David Marek, Ph.D.

Diskutovalo se tak trochu předvánočně o významu individuální odpovědnosti za prostředí, v němž chceme žít, tedy o budoucnosti evropského modelu sociálního státu a též o roli občanské společnosti, o soudržnosti občanů a vztahu tzv. základních lidských práv a práv sociálních.

Velkou cenu LSFF 2014 spojenou s finanční odměnou 3000 eur získal britský film *Microbirth / Mikrozrození* a cenu si osobně převzala režisérská dvojice Toni Harmanová a Alex Wakeford.

Čtvrtý ročník Life Sciences Film Festivalu

„Tímto filmem chceme změnit svět,“ řekla Toni Harmanová při přebírání ceny za dokument, který byl teprve před několika týdny uveden do distribuce a již si získal širokou pozornost. Film přibližuje svět mikroorganismů vlastních lidskému tělu, jež tvoří jeho mikrobiom. Ten vzniká již během porodu, kdy se mikroorganismy dostávají do kontaktu s novorozencem a aktivují jeho imunitní systém. Poslední výzkumy ukazují, že přirozený porod je nutný k osídlení organismu „správnou“ sadou mikroorganismů a že umělé zásahy, jako urychlování porodu či císařský řez, tento proces naruší, což může mít negativní důsledky pro celý další vývoj a zdraví jedince. Porota zvláště ocenila otevření celosvětové diskuse o tom, jak může způsob, jímž přicházíme na svět, ovlivnit naše zdraví i kvalitu celého našeho života.

Slavnostní předání cen proběhlo večer 15. října za účasti tvůrců dokumentů, představitelů ministerstva zemědělství, Prahy 6 i vedení ČZU, přítomni byli pochopitelně i studenti a veřejnost. Večerem provázela herec a režisér Zdeněk Suchý, hudebním vystoupením ho doplnila zpěvačka Lenka Dusilová.

Rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c., udělil též Cenu za popularizaci vědy Ing. Josefu Pazderovi, CSc., který založil v roce 2002 internetový server Objectiv Source E-Learnig, známý pod zkratkou OSEL. Amatéřský server se díky několika nadšencům v čele s Josefem Pazderou stal brzy místem, kam se naučili chodit pro hodnověrné informace o pokrocích ve vědě a výzkumu laičtí čtenáři, ale i novináři a vědci. Velmi populárním se stal mezi středoškolskými studenty a vysokoškoláky.

Cena ministra zemědělství

putuje do rukou kanadského režiséra Ari A. Cohena. Film *Rodinná farma* se dotýká jed-

ného z témat roku 2014, který byl vyhlášen Mezinárodním rokem rodinných farem. Porota ocenila zachycení problematiky generační a technologické výměny a diskusí, která je aktuální i v dnešní Evropě. Téměř 80 procent kanadských rodinných farem totiž změní do deseti let vlastníka, protože na nich hospodaří farmáři v pokročilém věku. Překotně se vyvíjejí zemědělské technologie a malé podniky jsou přebírány velkými firmami, které zemědělské činnosti provádějí ve velkopřemyslovém měřítku.

Ceny děkanů a studentů

Cenu studentské poroty získal film Jana Svatoše *divoČINY*. Porota ocenila film za představení divočiny jako kulturního fenoménu a za zachycení diskusí o možnostech a konsekvencích reintrodukce velkých savců do vybraných míst v současné Evropě.

Cenu děkana FAPPZ získala francouzská režisérka Cécile Denjeanová za film *Náš druhý mozek v břiše*. Film se zaměřuje na oblasti přírodních věd, které dnes vrhají překvapivé světlo do oblastí, jež dříve byly hájemstvím

Slavnostní předání cen proběhlo večer 15. října za účasti tvůrců dokumentů, představitelů ministerstva zemědělství, Prahy 6 i vedení ČZU.

freudovské psychoanalýzy. Porota cenu udělila za názorné mezioborové zpracování a poutavé představení průlomových vědeckých objevů v oblasti neurologie a mikrobiologie.

Film *Poslední výzva* režiséra Enrica Cerasuola, který vznikl v italsko-norské koprodukcii, získal Cenu děkana PEF. Porota udělila cenu za zpracování celoživotního příběhu tvůrců knihy *Meze růstu*, která vyšla v roce 1972. Po čtyřiceti dvou letech se její mrazivé hypotézy proměnily v naši dnešní realitu.

Cenu děkana FTZ získala Naděge Damaneé za film *Prales: lékárna světa*. Lidská činnost dnes globálně ovlivňuje a mnohdy také ohrožuje původní přírodní bohatství, které může být ztraceno dříve, než bude vůbec objeveno. Porota uděluje cenu za představení příběhu lidí, jejichž hlavním cílem je toto bohatství objevovat a zkoumat jeho možnosti.

Francouzský režisér Thierry Berrod za svůj film *Supersíla moči* získal Cenu děkana TF. Málokdo ví, že prvních několik měsíců našeho života strávíme ponoření v moči, které pak během celého života vyloučíme přes 38 tisíc litrů. Porota oceňuje přístup filmařů k tomuto dnes stále ještě tabuizovanému tématu a současně popsání inovativních přístupů, jež nacházejí pro naše odpadní tekutiny zcela překvapivá uplatnění.

O důsledcích výkyvů v globálním klimatu pojednává francouzský film Vincenta Amouroux *Dobývatele: bourovčík borový*, který získal Cenu děkana FLD. Porota ocenila nejenom zpracování tématu šíření bourovčíka a širších souvislostí, které jsou důvodem pro migraci druhů, ale také způsobů, jimiž mohou lidé na tuto novou situaci reagovat.

Francouzský film režiséřů Anne Rizzové

a Thomase Sippa s názvem *Superhouby: pomohou zachránit svět?* získal Cenu děkana FŽP. Houby jsou prastaré organismy, které se vyvíjely současně s přechodem živých forem z vodního prostředí na souš. Porota ocenila skvělé zpracování nejnovějších vědeckých poznatků z mykologie, ale také poutavé představení široké palety překvapivých možností, které dnes nabízí mykologické obory.

doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D. prorektor pro školní podniky a vnější vztahy

Life Sciences Film Festival

organizuje Česká zemědělská univerzita společně s o. s. Harvest Films. Festival proběhl na ČZU letos již po páté (včetně nultého ročníku). Od zkušebního nultého ročníku každoročně v říjnu představí více než stovku dokumentů, které doprovází desítky besed s vědci i filmaři, prezentací, výstav, ochutnávek a koncertů.

Konference akademických senátorek a senátorů

Od 16. do 19. října v Českých Budějovicích probíhala Studentská konference akademických senátorek a senátorů, na kterou navazovalo i plenární zasedání Studentské komory Rady vysokých škol.

Fisher, rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích prof. RNDr. Libor Grubhoffer, předsedkyně pracovní skupiny Akreditační komise ČR prof. Iva Stuchlíková či emeritní rektor Masarykovy univerzity a bývalý ministr školství prof. Petr Fiala.

Na obou po sobě jdoucích akcích, kde byly přijaty základy nových pozičních dokumentů SK RVŠ, projednány závěrečné připomínky k novele vysokoškolského zákona a vytvořen návrh preambule pro ústavu rozšířené vise-grádské skupiny V4+, reprezentoval ČZU Hynek Roubík, který působí i jako delegát naší univerzity v národní studentské reprezentaci.

Studentská komora Rady vysokých škol zastupuje všechny studenty a studentky vysokých škol v ČR a prosazuje jejich zájmy na národní i mezinárodní úrovni. Jsou zde delegáti všech veřejných a státních vysokých škol a dále také delegáti členských soukromých vysokých škol.

Bc. Hynek Roubík

Jakou váhu má dnes vysokoškolský titul? Produkují některé školy špatné absolventy? Jak má vypadat efektivní spolupráce vysokých škol a zaměstnavatelů? Jsou studenti doktorského studia jen levná pracovní síla?

Na tato i další témata se vedly diskuse nejen mezi studentskými zástupci z pětadvaceti vysokých škol, ale i s osobnostmi z oblasti vysokého školství, mezi nimiž byl například předseda Rady vysokých škol doc. Ing. Jakub

Volby do Akademického senátu ČZU

Na přelomu října a listopadu proběhly za značného zájmu akademické obce volby do Akademického senátu České zemědělské univerzity.

Je to pozitivní fakt i proto, že vzhledem k připravované změně zákona o vysokých školách dochází ke změně postavení jak Akademického senátu univerzity, tak i jednotlivých fakultních senátů včetně přesunu určitých pravomocí.

Pozornost široké akademické obce se mimo jiné projevila i výraznou změnou v zastoupení jednotlivých fakult v AS. Poměrně nebývalý je rozsáhlý počet nově zvolených zástupců fakult (senátorů). V novém senátu 4. prosince 2014 usedlo 33 senátorů, z nichž 17 je zcela nových (51 %). Pokud se soustředíme pouze na zástupce v akademické sekci jednotlivých fakult, je z celkového počtu 20 zástupců nových 6 (30 %). V případě zá-

stupců některých fakult (PEF, TF) jde dokonce o změnu až 80 % všech zástupců.

Klíčovou změnou pro volby i následné fungování AS ČZU byla aktualizace Volebního a jednacího řádu AS ČZU ze dne 18. září 2014. Reagovala především na vznik nové fakulty v tomto roce (Fakulta tropického zemědělství) a bylo tak možné pro tuto fakultu volit stejný počet zástupců jako pro všechny ostatní fakulty. Další novinkou je doplnění zástupce studentské sekce IVP (Institutu vzdělávání a poradenství), takže tento institut je nově zastoupen jedním zástupcem v akademické sekci a jedním zástupcem ve studentské sekci. Pevně věřím, že tyto změny napomohou užší spolupráci.

Ještě jedna podstatná změna v činnosti Akademického senátu ČZU stojí za připomenutí. S platností nového VJŘ AS ČZU je jednoznačně definován termín začátku a konce mandátu senátorů zvolených do AS ČZU a to i v případě, že délka jejich období je kratší než 3 roky (např. doplňkové volby). Předpokládáme, že tím bude zamezeno různým výkladům a stálému posouvání začátku a konce období funkce celého senátu.

Na závěr zbývá poděkovat všem stávajícím senátorům za jejich dosavadní práci. Novým senátorům pak popřát ke zvolení a k úspěšné a plodné práci v tomto důležitém orgánu univerzity.

Ing. Zdeněk Votruba

Na ČZU odstartoval podnikatelský inkubátor Point One

Podnikatelský inkubátor Point One se slavnostně otevřel hned dvakrát a v současné době jsou v něm umístěny čtyři projekty ze sociální, IT a vzdělávací oblasti.

V rámci otevření podnikatelského inkubátoru Point One poprvé slavnostně přestříhl pásku rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c., dne 6. října za přítomnosti kolegia rektora. Podruhé byl prostor otevřen širší odborné veřejnosti ve středu 8. října.

Účastníci slavnostního otevření byli seznámeni s cíli a chodem inkubátoru. Během inkubační doby, která bývá pro projekt přibližně rok a půl, si zde tým projde sérií přednášek a workshopů, a to vždy na téma, které v začátcích podnikání tlačí nejvíce. Jedná se o témata jako například: jak prezentovat svůj podnikatelský záměr, tvorba business modelu, byrokracie, právo, obchod, strategie firmy apod. Dále se pro každý tým vybere nejvhodnější mentor, který ho vede po dobu inkubace. Pravidelně se zde pořádají schůze členů, kde firmy prezentují, v jakém stadiu vývoje se právě nacházejí

a co mají v plánu v blízké budoucnosti. Týmy mají také možnost pravidelně konzultovat své potíže v podnikání s profesionály z dané oblasti (právo, účetnictví, finance, obchod atd.).

Střední otevření dne 8. října bylo spojeno se slavnostním pokřtěním loga inkubátoru, kterého se zhostil generální ředitel společnosti Everest Radomil Bábek. Na křest se mimo jiné dostavili zástupci z jiných inkubátorů a center transferu technologií – ČVUT, VŠE

či VŠCHT a hosté z Technologické agentury ČR, Magistrátu hl. města Prahy, Microsoftu, Node5 a další.

U obou příležitostí byl přítomným představen co-workingový prostor, kde mohou studenti na svých projektech nerušeně pracovat, zasedací místnost vhodná pro workshopy a vstupní místnost, kde je pracovna manažera inkubátoru a kuchyňka pro neformální networking při práci.

V současné době jsou v inkubátoru umístěny čtyři projekty, a to z fakulty Technické, Lesnické a dřevařské a Provozně ekonomické. Jedná se o projekty z oblasti sociální, IT a vzdělávací. Nábory nových týmů do Point One probíhají třikrát do roka a výběr provádí hodnotící komise složená ze zástupců ČZU a ČVUT, kde mají s inkubací firem již několikaleté zkušenosti.

Podnikatelský inkubátor je situován na ČZU, kolej F (Kamýcká 1281, Praha-Suchbátol). Informace o inkubátoru Point One jsou k dispozici na webových stránkách <http://pointone.czu.cz/> a na FB <https://www.facebook.com/pages/Point-One/571713122936569>

Ing. Gabriela Jiráková

Palmový olej pro fytoenergetiku

Dne 11. listopadu přivítala ČZU hosty z indonéské State University of Medan vedené Drs. Wesly Hutabaratem, MSc. Předmětem jednání bylo navázání spolupráce s Katedrou chemie FAPPZ na projektech týkajících se zpracování a využití palmových olejů. Vedoucí Katedry chemie FAPPZ Ing. Matyáš Orsák, Ph.D., informoval o možnostech spolupráce a představil také návrh specializace výroby biopaliv na hydrogenované rostlinné oleje, které již nacházejí uplatnění v severní Evropě. Indonésie společně s Malajsií zajišťují 85 % celkové produkce palmového oleje. Olej se využívá jako rostlinný tuk v potravinách, ale slouží i pro účely fytoenergetiky.

EAIE Konference 2014

ČZU se představila na společném stánku s názvem STUDY IN CZECH REPUBLIC na mezinárodním setkání EAIE, které proběhlo 16.–19. září v Praze. Během tří dnů se uskutečnilo na 50 schůzek zástupců mezinárodního oddělení ČZU s potenciálními partnery a již hned po ukončení setkání EAIE byly připravovány první dohody o spolupráci (především se zeměmi Latinské Ameriky a jihovýchodní Asie). Na stánku se prezentovalo patnáct českých veřejných vysokých škol.

Seminář Trávníky 2014

Na trávníky ve městech – parkové, kolektivní, střešní a jiné, a to nejen z hlediska technologie jejich zakládání, pěstování a ochrany, ale také z celkového pohledu na význam trávníků v intravilánech obcí se zaměřil 17. ročník odborného semináře Trávníky. Ve dnech 11. a 12. září jej na půdě ČZU spolupřátala Katedra pícninářství a trávníkářství FAPPZ s Agenturou BONUS. V letošním roce se organizátoři věnovali také organizaci obhospodařování komunální zeleně v ČR ve srovnání jinými evropskými městy, např. Vídní. Příspěvky byly zaměřeny na ekologické přístupy k pěstování trávníků – s omezenými vstupy pesticidů, hnojiv a závlahové vody. Součástí semináře byla odborná exkurze.

Exkurze do Dřetovic a Lán

Exkurzi do zemědělského podniku Penta, s. r.o., a do Školního zemědělského podniku Lány uspořádala 4. listopadu Katedra rostlinné výroby FAPPZ. Téměř čtyři desítky studentů se nejprve seznámily s rostlinnou výrobou v Dřetovicích se zaměřením na pěstování obilnin, řepky, máku a cukrovky. Poté si zúčastnění prohlédli chov antilop v Lánech a vyslechli informace o činnosti školního podniku. Následovala návštěva farmy v Požárech. Exkurzi zakončila prohlídka posklizňové linky na zpracování zrnin v Novém Strašeci.

foto: Hana Honsová

Veletrh Podpory podnikání

Dne 19. listopadu se v Kongresovém centru Praha v Malém sále uskutečnil Veletrh Podpory podnikání, který byl určen pro aktivní podnikavé lidi, kteří chtějí mít přehled o tom, co Praha, potažmo Česká republika nabízí za podporu a pomoc při podnikání. Akce vznikla díky organizaci třech pražských univerzit – ČZU, ČVUT a VŠE, za podpory European Leadership & Academic Institute (ELAI), pod záštitou Magistrátu hl. města Prahy. Přibližně 400 mladým návštěvníkům se představilo na 30 organizací včetně CzechInvestu, Impact HUB Praha a také univerzitních inkubátorů.

FLD na veletrhu Pragoligna

Ve dnech 30. října až 1. listopadu proběhl v Praze-Holešovicích veletrh Pragoligna – 13. mezinárodní veletrh strojů, nástrojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl, kterého se zúčastnili také studenti a zaměstnanci FLD. Aktivně se účastnili rovněž přednášek na téma Energetická náročnost a environmentální kvalita dřevostaveb nebo Douglaska – dřevina roku.

Setkání kateder zemědělských fakult

Setkání kateder zemědělských fakult z České zemědělské univerzity v Praze, z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, z Mendelovy univerzity v Brně a ze Slovenské zemědělské univerzity v Nitře proběhlo ve dnech 30. až 31. října v Českých Budějovicích. Zúčastnění si nejprve prohlédli novou budovu v univerzitním areálu, kde sídlí hostitelská Katedra speciální produkce rostlinné, a školní pozemek (skupinka účastníků je na fotografii). Poté následovala exkurze do podniku Zemcheba, s.r.o., v Chelčicích. Druhý den proběhla exkurze na Fakultě rybářství a ochrany vod ve Vodňanech.

foto: Hana Honsová

Kostecké inspirování

V prostorách zámku v Kostelci nad Černými lesy proběhl již 6. ročník konference pořádané pod záštitou Fakulty životního prostředí. Letošní Kostecké inspirování přivítalo ve dnech 20. a 21. listopadu přes stovku účastníků z několika českých univerzit přírodovědného zaměření. V rámci soutěže zvolili sami účastníci nejlepší příspěvky. V kategoriích posterů zvítězil Tomáš Klouček (FŽP), nejlépe hodnocena byla přednáška Martina Sládečka z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Bližší informace o minulých i nadcházejících ročnících jsou dostupné na adrese: kosteckeinspirovani.fzp.czu.cz.

foto: Hana Honsová

Tropical Biodiversity Conservation Conference

Přes 350 zájemců se ve dnech 22. a 23. října zúčastnilo v aule ČZU prvního ročníku Mezinárodní konference o zachování biodiverzity v tropických oblastech (TBCC), jejímiž hlavními organizátory byly za ČZU Katedra obecné zootechniky a etologie z FAPPZ a FTZ. Ze zahraničí se spolupřadatelství ujaly Universidad Autónoma Chapingo z Mexika a Universitas Negeri z Medanu. Ačkoli se jednalo o první ročník konference, její zaměření a organizace se setkaly s pozitivním ohlasem ze strany vědců, kteří se soustředí na ochranu světové biodiverzity, a byly kladně hodnoceny mnoha českými i zahraničními studenty ČZU.

GAUDEAMUS BRNO 2014

Ve dnech 4. až 7. listopadu proběhl v areálu brněnského výstaviště Veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Brno 2014. Veletrh navštívilo téměř třicet tisíc studentů, výchovných poradců a učitelů z celé Moravy. Presentaci ČZU zajišťovalo studijní oddělení rektorátu s pověřenými pracovníky jednotlivých fakult a institutu. Komunikace se zaměřovala především na oslovení potenciálních studentů. Vzhledem k vysokému zájmu o náš stánek lze prezentaci považovat za úspěšnou.

CSR: Univerzity spoluvtvářejí svou zemi

Společenská odpovědnost organizací a principy udržitelného rozvoje nejsou volitelným doplňkem k hlavním podnikovým aktivitám, ale jde o způsob, kterým je podnikání řízeno, má-li mít dlouhodobou perspektivu. Touto myšlenkou byl letos veden společný projekt tří pražských univerzit, jehož výsledky byly prezentovány na mezinárodní konferenci 5. prosince na ČZU. Vystoupili představitelé významných zaměstnavatelů, kteří uplatňují principy CSR, výrazní pedagogové z ČR a Německa a studentské týmy představily náměty pro vysoké školy.

Doktorand ČZU oceněn na mezinárodní konferenci

Ve dnech 8. až 13. září se v Krakově konala 11. konference Evropské nadace pro fytopatologii s mottem „Zdravé rostliny – zdraví lidé“. Zúčastnilo se jí více než tři sta delegátů z pěti kontinentů. V soutěži o nejlepší poster získal v sekci Blackleg (fomová hniloba stonku řepky) ocenění doktorand z Katedry ochrany rostlin FAPPZ ČZU Khuswant Singh za poster Comparative analysis of immunophilins in *Leptosphaeria maculans* and *Saccharomyces cerevisiae*. Imunofiliny, velmi rozšířená skupina proteinů, byly u fytopatogenních hub až donedávna zcela neprozkoumané. Pravděpodobně významně ovlivňují jejich virulenci (schopnost vyvolat onemocnění rostlin).

Z akademického života

Běh o Pohár rektora

Čtyřicátka běžkyň a stovka mužů letos bojovaly v přespolním běhu o Pohár rektora, který tradičně uspořádala Katedra tělesné výchovy. Závod mužů na 6600 metrů vyhrál těsně Petr Pechek před Josefem Havlíčkem. Z žen trať dlouhou 3300 metrů nejrychleji překonala Kamila Gregorová. Ze studentů ČZU se nejlépe umístila Květa Šmídová na šestém a Volodymir Trotsiuk na 7. místě.

Vyhlášení vítězové fotosoutěže FLD

Letošní fotosoutěž studentů a zaměstnanců FLD zná své vítěze! Na prvním místě se umístil Petr Zátka (Lapač snů), dále pak Lukáš Koubek (High five), Radomil Holík (Krása, něžnost a lehkost), Tomáš Vlasák (Daněk skvrnitý) a na pátém místě Michaela Veselá (Kamdoletí).

Hokejová bitva 2014

Po loňském úžasném vítězství týmu ČZU letos na suchdolský tým zbylo po nájezdech

čtvrté místo. Putovní pohár vybojoval tým Univerzity Karlovy. Podle trenéra týmu ČZU Igora Miklíka, ale není všem dnům konec, tým je mladý a ještě o sobě dá v dalších ročních bitvách pražských univerzit vědět.

FLD popularizuje vědu

Na stránkách fld.czu.cz/popularizace můžete najít vybrané příspěvky zaměstnanců FLD, kteří výsledky svého bádání publikovali v prestižních časopisech. Nenajdete zde ovšem otištěné články, ale jejich populární formu, která poutavým způsobem přibližuje cíle a závěry z experimentů. Dozvíte se zde např. o česko-polském objevu hmyzího druhu z Papuy-Nové Guineje, o suchu v lesích střední Evropy a jak na něj nebo o obnovných přírůstcích jedle bělokoré na česko-slovenském pomezí.

Střelecká soutěž O pohár děkanů

V pátek 17. října proběhla střelecká soutěž O pohár děkanů na střelnici LZ Konopiště Vráž. Soutěžilo se v kategorii student a dále v kategorii host. Počasí soutěžícím sice moc neprálo, avšak soutěž proběhla v přátelské atmosféře. Vítězem v kategorii student se stal Ondřej Schönfelder (FLD), v kategorii host pak Jan Roller (Školní lesní podnik ČZU).

Krásné poháry pro letošní ročník soutěže O pohár děkanů vytvořili lidé s mentálním postižením v keramická dílně nadace Duha. FLD se takto opět zapojila do spolupráce

s nadací, jejímž posláním je podporovat projekty, které vytvářejí životní prostor dospělým lidem s mentálním postižením, aby se mohli všestranně rozvíjet. Za tyto originální pohárové korbely děkujeme!

Gaudeamus Slovakia

Dne 16. a 17. listopadu se v Nitře konal evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Slovakia 2014. Veletrhu se účastnila také FLD.

Vernisáž výstavy o Kubě

Ve čtvrtek 2. října proběhlo otevření výstavy Kubánská příroda – flóra a fauna. Výstavu uspořádala Fakulta lesnická a dřevařská společně s velvyslanectvím Kuby. Na zahájení byl přítomen tajemník kubánské ambasády pan Angelo Suárez a děkan FLD Marek Turčáni. Výstava byla k vidění do 21. října ve foyeru Mezifakultního centra environmentálních věd.

Zahajovací party ČZU

Obrovský zájem studentů charakterizoval třetí ročník akce s názvem Oficiální zahajovací party akademického roku 2014/2015 pro studenty a doktorandy ČZU, kterou ve spolupráci s ČZU organizovala studentská organizace iZUN.eu.

První říjnový den díky tomu panovala v pražském klubu Roxy pravá studentská atmosféra doplněná vystoupením kapel

Portless a Mandrage, které přiváděly publikum do varu.

Mezi vystoupeními promluvil ke studentům také rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., dr. h. c., který tak symbolicky otevřel nový akademický rok. Za skandovaného pokřiku „ČZU! ČZU! ČZU!“ se pak pokračovalo až do brzkých ranních hodin za doprovodu DJ Nobodylisten.

Smělé plány farmy Požáry

Dne 1. prosince byly za účasti vedení ČZU včetně rektora prof. Ing. Jiřího Balíka, CSc., dr. h. c., a ředitele Školního zemědělského podniku ČZU Ing. Martina Křenka slavnostně otevřeny nové stáje. Hodně úspěchů v další práci popřál farmě také Ing. Josef Kordík, ředitel firmy Agromont, která rekonstrukci prováděla. Nové stáje mají kapacitu 180 dojnic a 150 kusů mladých jalovic. Zrekonstruován byl též teletník pro 40 telat. Celková kapacita tak vzrostla na víc než 400 kusů. Plného stavu chovu plemene Jersey z Dánska chtějí farmáři ze ŠZP dosáhnout do konce roku 2016.